

Otrdiena ● 2023. gada 5. decembris

CENA tirdzniecībā 0,95 EUR

Miljonu īpašnieki

6.

Še, kur – re, kur: miljons zvaigžņu viesnīca

LATGĀLE

Saņem Gada balvu tūrismā. Santa Šmite, taujāta, kāpēc projektam "Million Star hotel" jeb "Miljons zvaigžņu viesnīca" rasts šāds nosaukums, smaidot paskaidroja, ka ideja dzimusi jau 2019.gadā, kad kopā ar vīru īstenoja ieceri par burbuļtelti: "Nosaukums precīzi atspoguļo to, ko cilvēki var sagaidīt – iespēju skaitīt zvaigznēs."

Edgars Gabranovs

Pagājušajā nedēļā Balvu Kultūras un atpūtas centrā pulcējās tūrisma nozares profesionāļi no visas Latgales, lai konferencē diskutētu par aktuāliem jautājumiem, kā arī izceltu nozīmīgus tūrisma projektus un notikumus. Šogad "Latgales Tūrisma gada balvas 2023" pasniedza deviņas nominācijas. Ipaši lepojamies, ka kategorijā "Labākā tūristu mītne pilsētā" uzvarēja glempings "Million Star hotel" (Viļaka).

Kas ir glempings? Latgales tūrisma mājaslapa vēsta: "Citi dēvē šo iespēju par Latgales Bali! Sajūti arī Tu, kā īsti ir! "Million star hotel" ir videi draudzīgi namiņi, kas atrodas uz pontona Viļakas ezera krastmalā un aprīkoti ar visu nepieciešamo patīkamai atpūtai. Naktsmītnes veidi: klasiskā jumta namiņš – ezera dabas un plašu atskanotāja baudīšanai; stikla jumta namiņš – zvaigžņu un naksnīgās debess iepazīšanai, izmantojot teleskopu." Projekta vadītāja Santa Šmite, saņemot balvu, atzina, ka tik patīkamu satraukumu sen nebija jutusi: "Nedaudz ceļš iedreb, iespējams, tāpēc, ka ar vīru konferences priekšvakarā norunājām: "Nu atbrauksim, nominēti esam, bet ko mēs, tādi maziņi, kas šogad sāka ķemties, varam cerēt?" Še, kur – re, kur... Gribas teikt lielu paldies it visiem, jo tas patiesi ir komandas darbs: komandas darbs mājās, komandas darbs ar draugu un komandas darbs ar tūrisma speciālistu atbalstu."

Taujāta, kā vērtē tūrisma attīstības iespējas mūspusē, Santa viennozīmīgi atzina, ka perspektīvas ir visplašākās: "To arī parāda pēdējie gadi, pēdējie jaunizveidotie objekti un

tūrisma pakalpojumu sniedzēji, kuri, iespējams, pat neplānojuši, bet kaut kādā veidā nokļuvuši tūrismā un labprāt strādā. Potenciāls ir ļoti liels." Atbildot uz jautājumu, kur rod dzirksteli, S.Šmite atklāja, ka tā meklējama līdzcilvēkos: "Tad, kad tu redzi, ka tas, ko tur dari, ir jēgpilns, tostarp spēj radīt citos prieku. Tāpat spēj dot nedaudz vairāk nekā ir gaidīts. Mums ir fantastiska vide, kuru attīstīt. Kāpēc tad to nedarīt? Svecītes Adventes vainagā līdz Ziemassvētkiem iedegšu par mieru, par gaišām domām, tīrām sirdim, labu Jauno gadu – lai katrs atrod savu dzirksti! Ticiet sev un nebaidieties savas idejas realizēt jau šodien. Nav perfekta laika, īstais laiks ir tagad!"

Latgales Tūrisma asociācijas valdes priekšsēdētāja Jelena Kijaško pirms ikgadējās Latgales tūrisma konferences "Vadugunij" paskaidroja, ka katrai gadu pasākumu organizē citā Latgales vietā: "Šodien spriedīsim par tendencēm tūrisma nozarē, liekot akcentus uz to, kam vairāk pievērst uzmanību. Protams, pamatu pamats ir tūristu piesaiste, kā arī dažādi mārketinga riki, tostarp sociālie tīkli, kā sevi parādīt labāk, kā izpausties. Tāpat tūrisma pakalpojumu sniedzējiem ir aktuāli citi izaicinājumi, piemēram, digitalizācija." Lūgt atklāt, kas nepieciešams, lai uzsāktu biznesu tūrismā, J.Kijaško zināja teikt, ka šajā nozarē cilvēki ienāk ar savām idejām: "Varbūt ne vienmēr zina, kā atrast pareizo ceļu, lai ideju realizētu, bet tāpēc jau ir iespējams pēc padoma griezties mūsu asociācijā. Jāsecina, ka nereti cilvēkiem, kuri darbojas Latgalē, būtiskākais nav *sauß* aprēķins. Viņiem acis deg!"

Nākamajā
Vadugunī

● Rīgas pili
Iedēdz egli kopā ar Valsts prezidentu

● Skaitlim nav nozīmes
Pārvērtību prieks

Prezidents atjauno tradīciju

Pēc Valsts prezidenta Edgara Rinkēviča iniciatīvas 9.decembrī Rīgas pilī tiks atjaunota tradīcija, kad ar koncertu godinās dažādu nozaru cilvēkus par viņu darbu Latvijā un Latvijai. Kā pirmie klausītāji ir aicinātas tās ģimenes, pie kurām Latvijas novadu apmeklējumu laikā (tostarp Balvu novadā) ir viesojies prezidents.

Tilženiešiem veicas

VAS "Latvijas Loto" organizētās interaktīvās momentloterijas "Sporto visi" galvenais laimests nonāks Balvu novadā, jo saskaņā ar loterijas noteikumiem finansējumu 5 000 euro apmērā saņem laimestam ģeogrāfiski tuvākā vispārizglītojošā skola, Latvijas Olimpiskās komitejas (LOK) projekta "Sporto visa klase" dalībniece. Šoreiz tā ir Tilžas pamatskola, kļūstot par sesto skolu, kas 2023./

Īszīņas

2024. mācību gadā tiek pie finansējuma sporta dzīves uzlabošanai. Jāsecina, ka trīs mācību gadu laikā Tilžas pamatskola ieguvusi finansējumu jau otro reizi jeb 10 000 euro sporta dzīves uzlabošanai.

Sacentīties tenisisti

10.decembrī plkst. 11.00 Viļakas vidusskolas sporta hallē notiks Balvu novada 2023.gada atklātais galda tenisa turnīrs.

Tirdziņš Ziemassvētku noskaņās

9.decembrī Balvos, laukumā pie kultūras nama, no plkst. 9.00 notiks tradicionālais lauku labumu jeb zaļais tirdziņš Ziemassvētku noskaņās, kurā varēs iegādāties svētku dāvaniņas no tuvākiem un tālākiem amatū meistariem un māksliniekiem, kā arī neizpaliks gardumi no mājražotājiem.

Vārds žurnālistam

Aija Socka

Aizvadītajās nedēļās skalji izskanēja vairākas diskusijas jeb *cepšanās*, kas satrauc cilvēku prātu. Turpinājās sašutums un neizpratne par bijušā premjera lidojumiem ar privātām lidmašīnām, kas izmaksāja vairāk nekā vienu miljonu euro. Bagātai un turīgai valstij tas nebūtu nekas satraucošs, bet valstī, kur tik daudzi cer izdzīvot, paļaujoties uz ziedojuumiem, vai arī nokļūt pie ārsta ātri un par samērīgu samaksu..., ir pārāk dārgs prieks. Citas problēmas, ar ko ikdienā saskaras parastā tauta, pat negribas minēt, jo dzīvība, šķiet, vissvarīgākā. Tomēr, kā liecina notiekošais, šķiet, vienas vai dažu personu labsajūta ir svarīgāka par daudzu veselību un dzīvību...

Vēl vairākus iedzīvotājus, kuri neskopojās ar komentāriem sociālajos tīklos, satrauca ne tikai uzraksti uz ceļa zīmēm latgaliešu rakstu valodā, bet arī sniegs. Lai arī pirmajā brīdī var šķist, ka ir daudz ko teikt par vienu vai otru parādību, tomēr – vai par to ir vērts *cepties?* Ne tur ko varam mainīt, ne tas kā ipaši maina mūsu dzīvi. Protams, var saprast cilvēkus, kuriem izķūšana no mājām uz dienu vai vairākām sniega dēļ ir apgrūtināta, bet tas ir pārejoši. Iedzīvotāji, iespējams, gribētu, lai viņus uzklusa, tomēr ceļu tīrišanas un citi jautājumi pagastos lielākoties netiek pārrunāti. Un tas, šķiet, cilvēkus skundina visvairāk.

Ir skaistais svētku gaidīšanas laiks, kad domas gaišākas dara spožās gaismīgas, egļu zaļums, sveču liesmas un kad apkārt ir vismaz daži tuvi un saprotīsi cilvēki, kā arī daudz iespēju domāt, runāt un darīt labu.

Latvijā

Turpmāk lidos retāk. Ar privātajām lidmašīnām valsts amatpersonas turpmāk lidos krietni retāk. Par tādu plānu ziņo Valsts kanceleja, paredzot, ka izmaiņas amatpersonu ceļošanas kārtībā ieviesīs jau drīzumā. Iemesls – sabiedrības asā reakcija uz ārlietu ministra Krišjāna Kariņa ("Jaunā Vienotība") veiktais 36 lidojumiem ar privātajām lidmašīnām, kas izmaksājuši vairāk nekā 1,3 miljonus euro, tajā laikā, kad viņš bija premjers.

Sola uzlabojumus kompensējamo zāļu sistēmā. Dārgākās zāļu cenas Baltijā, nereti novecojusi terapija un ierobežotas iespējas saņemt jaunākās paaudzes zāles. Ar šādu realitāti no vienas puses saskaras ārsti, kuri bieži vien pacientus nevar ārstēt pēc modernām, starptautiskām vadlinijām, bet no otras puses pacienti, kuri inovatīvām zālēm bieži naudu spiesti lūgt labdarības organizācijām. Pēc Valsts kontroles aizrādījuma, ka valsts nav labs saimnieks šajā jomā un iztrūkst rīcības kompensējamo zāļu saraksta pārskatīšanā un papildināšanā, Veselības ministrija (VM) sola uzlabojumus.

Brīvprātīgi pieteikušies 515 jaunieši. Piektā dienā, 1.decembrī, noslēdzās pieteikšanās trešajam valsts aizsardzības dienesta iesaukumam, kuram brīvprātīgi pieteicās 515 Latvijas pilsoņi. Tādējādi pieteikumu skaits pašlaik ir lielāks par to, cik jauniešiem būtu jāsāk dienēt nākamā gada jūlijā. Tiem būtu jābūt 480 jauniešiem. Tomēr Aizsardzības ministrija neizslēdz, ka iesaucamo skaitā var veidoties iztrūkums, ko būs jānodrošina ar atlasi pēc nejaušības principa. Tas saistīts ar iespējamo atbirumu pieteikuma anketu izskatīšanā.

Plāno paaugstināt bīlešu cenas. Valdība atbalstījusi 15 miljonu euro piešķiršanu sabiedriskā transporta pakalpojumu sniedzējiem zaudējumu kompensēšanai 2023. gada ceturtajā ceturksnī, taču tā ir tikai puse no kopējiem zaudējumiem, kas aprēķināti šajā gadā. Daļu no pārējiem zaudējumiem plāno segt, ceļot pasažieru bīlešu cenas.

Sals pieņemsies spēkā. Šīs nedēļas pirmā puse būtīks neatšķirties no decembra pirmajām brīvdienām, jo brižiem snigs, sniega sega tikai vietām palielināsies par pāris centimetriem. Dominēs lēns vējš. Ari sals saglabāsies, vietām gaisam atdzīstot līdz -11...-15 grādiem. Savukārt nedēļas vidū un izskāņā termometra stabīns noslīdēs arvien zemāk – nakts stundās jau lielākajā valsts daļā gaisa temperatūra būs -10...-17 grādi, vietām zem skaidrām debesīm gaisi atdzīsīs pat līdz -20 grādiem.

(Ziņas no www.lsm.lv, www.la.lv, www.nra.lv)

Par Baltinavas pagasta Pateicības rakstu saņēmējiem Amatnieks un zolītes cienītājs

Pagasta Pateicību "Par sabiedrisko aktivitāti, atbalstu un sadarbību" saņēma Baltinavas iedzīvotājs ANDRIS LOČMELIS.

Jau ilgus gadus Andris organizē un vada zolītes čempionātu Baltinavā, kurā piedalās vīri no Viļakas, Medņevas, Šķilbēniem, Briežuciema un Baltinavas. Pēdējos gados viņiem piebiedrojušies arī zolītes cienītāji no Tilžas un Balviem. Aizsākums zolītes spēlei meklējams pirms gadiem trīsdesmit, kad to organizēja gan viens, gan otrs šīs spēles entuziasts, bet tagad to organizē tikai Andris. 5.decembrī noslēdzas rudens zolītes čempionāts. Jautāts, kas varētu būt uzvarētājs, Andris skaidroja, ka tagad neko nevar pateikt, jo ir tādi spēlētāji, kas *iet punkts punktā*. Visu izšķīrs pēdējā – sestā – spēle, kas spēles gaitu var mainīt. Cik būs punktu, tik arī būs. "No piecām viena sluktākā spēle svītrojas, bet sestā ir obligāta, kas var mainīt visu spēles līdzšinējo gaitu," saka spēles organizators.

Ierasts, ka zolītes turnīru organizē divas reizes gadā – rudenī, kad pabeigta ražas novākšana un lielie rudens darbi, un pavasarī, kad pavasara lielie darbi vēl nav sākušies. Zolītes spēle notiek sešas nedēļas, vienu

reizi nedēļā. Viena zolītes spēle notiek vasarā, pagasta sporta spēļu laikā, bet tā notiek tikai vienu dienu, kad notiek sporta spēles. Šogad zolītes spēlētāji pagasta sporta spēlēs izveidoja savu komandu, kura piedalījās tanis pašas disciplīnās, kurās citas komandas, – vilka traktoru, ripināja sienu rulli uz laiku... un, ko neteiksi, izcīnīja otro vietu! Azartiski vēl! Jautāts, cik veci ir zolītes spēlētāji, Andris skaidro, ka lielākoties tie ir vīri gados – jaunākajam varētu būt ap 40, bet vecākajam – ap 70. "Jaunieši spēlēt nenāk, viņi labprātā *glauda* mobilos telefonus, sēz *feisbukā* vai *tik-tok*, bet mums sanāk ļoti labi, vakari tagad gari, var atrākt uz spēli, satikties, parunāties," secina Andris. Tik vienkārši, protams, nav. Lai organizētu spēli, nepieciešams pilnīgi katram piezvanīt, lai neaizmirst. Cilvēki zina, bet labāk ir, ja piezvana personīgi. Arī dokumenti jāsakārto.

Jāteic, ka A.Ločmelis nav tikai zolītes cienītājs, bet arī čakls un izdomas bagāts amatnieks. Ločmeļu "Kalna Mājas" savulaik Baltinavā uzvarējušas sakoptāko sētu konkursā. Kas tikai tur nav ierikots – gan mākslīgais dīķītis, gan kokā darināts lielgabals, gan mājas nosaukums, gan

Foto - A.Kirsanovs

Baltinavas centrā. Dienā, kad satikām Andri Ločmelī, viņš bija palīcis bez sava traktoriša, ar ko tīrījis sniegu. Cīnoties ar kuponām, savu laiku nokalpojusī padomju laika tehnika bija noplīsusī un tai bija vajadzīgs remonts.

Šūpoles, grila vieta un vēl daudz kas cits. Šajās dienās, kad lielais sniegs, Andris tīrīja to ar traktori, kas tikpat vecs, cik viņš, un tiek uzturēts, tikai pateicoties saimnieka rūpēm.

Katrū mēnesi pa mazai aktivitātei

Latvijas Republikas 105.gada dienas svinībā Baltinavā pagasta Pateicības rakstu "Par sabiedrisko aktivitāti, atbalstu un sadarbību" saņēma baltinavietē – Baltinavas sieviešu biedrības "Vaivariņi" vadītāja MARIJA SKABA.

Cik atmiņā palicis sabiedrisko pasākumu pagastā, tik Marija kopā ar citām biedrības "Vaivariņi" aktīvistēm neiztrūkstoši rūpējusies, lai dalībnieki varētu baudīt siltu zupu, kas vārīta lielajā katlā uz ugunskura. Bet tā nav bijusi vienīgā viņas aktivitāte, lai gan lielākā daļa no tām. Tagad, kad gads straujiem soļiem tuvojas noslēgumam, atcerēties paveikto nav tik vienkārši, tādēļ Marija sameklē piezīmu blociņu. Jau tik tālajā janvārī biedrības dalībnieces ar valsts augsto apbalvojumu sveica bijušo Baltinavas katoļu draudzes, tagad Rēzeknes Dieva Žēlsirdības Romas katoļu draudzes prāvestu Staņislavu Prikuli, kurš bija ieradies Baltinavā celebrēt Svēto Misi. Sagaidot Latvijas valsts 104.gadadienu, prāvests tika iecelts par Atzinības krusta kavalieri, un baltinavieši no sirds vēlējās viņu sveikt un pateikties par ieguldījumu Baltinavas Romas katoļu draudzes dzīvē. Biedrības dalībnieces bija sagatavojušas prāvestam dāvanu, ko viņas lūdz S.Prikuļi nodot saviem vecākiem par tik krietna dēļa audzināšanu. Vēl viena akcija, saistīta ar privātu pasākumu, notika septembrī, kad kādam gados vecākam cilvēkam, kuram ir sadzīves grūtības, bija jubileja. Biedrības dalībnieces sagatavoja jubilāram dāvanu no pašu izaudzētā un iekonservētā.

Februārī biedrība "Vaivariņi" kopā ar pagasta darbiniekiem un skolēniem Baltinavas bibliotēkā organizēja sveču liešanu Ukrainai – gan karavīriem frontē, gan civiliedzīvotājiem sadzīves vajadzībām.

Martā M.Skaba ar citām biedrības da-

lībniecēm piedalījās Baltinavas kultūras namā rīkotajā saimnieču pasākumā, sagādājot pārsteiguma balvu vienai no saimniecēm. Biedrības dalībnieces arī pašas dalījās ar savām konservējumu, ievārījumu un citām receptēm.

Aprīlī Baltinavas parkā notika lielā talka, kur talcinieki sakopa parku un, protams, tika cienāti ar talkas zupu.

Maijā Baltinavu apmeklēja garo pārgājienu maršruta "Ezertaka" dalībnieki, aptuveni 60 cilvēki, kuri arī pēc pārgājienu vēlējās iestiprināties ar zupu. Bez zupas nevarēja iztikt arī Saimnieču jeb Annas dienā. Arī pagasta sporta spēlēs zupa bija jāvāra aptuveni diviem simtiem dalībnieku. Un studentiem no Jelgavas, kuri septembrī ieradās iepazīties ar Baltinavas parku, lai plānotu, kādus jaunus objektus te varētu radīt, lai parku padarītu pievilcīgāku tūristiem un pašiem pagasta iedzīvotājiem. Ar talkas zupu noslēdzās arī rudens talka Baltinavas parkā. Marija teic, ka arī viņai pašai ļoti garšo zupas, bet pie zupas katla viņa lielākoties tiek tāpēc, ka ir pensionāre, bet pārējās biedrības dalībnieces ir strādājošas sievietes. "Kā tu nepanāksies preti, ja tev ir brīvs laiks?!" Tā es ar saviem maģistra grādiem pedagoģijā stāvu pie katla, bet produktus sagādājam visas kopīgi, palīdz arī pagasta pārvalde," saka bijusi skolotāja. Pēdējās talkas laikā viņas arī demonstrējus jauno zupas katlu ar pārējiem virtuves piederumiem, ko palīdzējusi sagādāt Balvu biedrība "Ritineitis". Baltinavas muzejs vēlas ierīkot ugunskura vietu, kur arī turpmāk pēc nepieciešamības varētu vārīt zupu dažādos pasākumos, un sadarbībā ar "Ritineiti" izdevies tikt pie jauna katla.

Nemot vērā iedzīvotāju iniciatīvu, sadarbībā ar pagasta pārvaldi iesniegtas divas idejas līdzdalības projektos. Viene – par Dansku kapu žoga atjaunošanu, otra – par fotorāmju izgatavošanu un izvietošanu Baltinavas Vēsturiskajā centrā. Uz tuvāko ēku sienām plānots uzlikt planšetes ar fotobildēm no Baltinavas vēstures. Ja izdosies, būs ne vien interesanti, bet arī iizzinoši. Bez sabiedriskā darba Marija piedalās arī Briežuciema tautas nama dramatiskajā kolektīvā "Sipiņi". Viņas gada piezīmu kalendārā ierakstīti arī vairāki kultūras pasākumi, ko izdevies baudīt gan Rīgā, gan Rēzeknē. "Rīgā apmeklēju Raimonda Paula un Andra Keiša koncertu "Vīrieši labākajos gados". Bija iespēja tuvumā redzēt Raimondu Paulu. Savukārt "Gorā" baudīju Baltijas baleta festivāla dalībnieku uzstāšanos. Vienreizējās sajūtas!" atklāj Marija. Ja vajadzēs, viņa solās būt klāt un palīdzēt jebkurā pasākumā, kas notiks pagastā.

Demonstrē katlu. Marija kopā ar Baltinavas muzeja vadītāju Antru Keišu demonstrē jauno 30-literīgo zupas katlu, kas pagaidām glabājas pagasta pārvaldes telpās.

centrā. Uz tuvāko ēku sienām plānots uzlikt planšetes ar fotobildēm no Baltinavas vēstures. Ja izdosies, būs ne vien interesanti, bet arī iizzinoši.

Bez sabiedriskā darba Marija piedalās arī Briežuciema tautas nama dramatiskajā kolektīvā "Sipiņi". Viņas gada piezīmu kalendārā ierakstīti arī vairāki kultūras pasākumi, ko izdevies baudīt gan Rīgā, gan Rēzeknē. "Rīgā apmeklēju Raimonda Paula un Andra Keiša koncertu "Vīrieši labākajos gados". Bija iespēja tuvumā redzēt Raimondu Paulu. Savukārt "Gorā" baudīju Baltijas baleta festivāla dalībnieku uzstāšanos. Vienreizējās sajūtas!" atklāj Marija. Ja vajadzēs, viņa solās būt klāt un palīdzēt jebkurā pasākumā, kas notiks pagastā.

Sagatavoja I.Zinkovska

Saņem ministrijas pateicību

“Un tad viņi nāca klāt un pateicās...”

Maruta Sprudzāne

Šo Pateicības rakstu viņa ir pielikusi līdzās citiem apbalvojumiem Medņevas Tautas namā. Nesenajos valsts svētkos saņemts ministra Riharda Kozlovska parakstīts lekšlietu ministrijas apbalvojums. Pateicība par pašaizliedzigu un valstiski atbildīgu rīcību uz Latvijas Republikas un Eiropas Savienības austrumu robežas, kas pasniegta SKAIDRĪTEI ŠAICĀNEI. Saruna ar apbalvoto.

Valsts svētki aizvadīti, nodziedāta himna, Latviju 105. dzimšanas dienā suminot, bet izskatās, ka emocijas vēl turpinās. Pastāstiet, kāpēc?

— Viļakā šis bija ļoti skaists un jauks valsts svētku pasākums, kurā pulcējāmies kopā, izskanēja mūziķu grupas “Credo” koncerts. Būtībā nebija plānojusi turp dötis, bet mani pirms tam uzrunāja novada domes priekšsēdētājs un kaut kā uzstājīgi teica, ka noteikti vajadzētu tur ierasties. Patiesām bija pārsteigums, jo mani izsauca zāles priekšā un pasnieza Iekšlietu ministrijas apbalvojumu.

Pastāstiet, kā saprast apbalvojuma formulējumu: “Par pašaizliedzigu un valstiski atbildīgu rīcību uz Latvijas Republikas un Eiropas Savienības austrumu robežas.” Zināms, ka dzīvojat un strādājat ne pārāk tālu no robežas, bet kāda tieši Jums bijusi saistība šajā kontekstā?

— Robežu es, protams, nebraucu un nesagāju, taču man pirms pāris mēnešiem bija emocionāls pārdzīvojums un tikšanās ar cilvēkiem, kuriem ļoti palīdzēju. Tad ir jāatceras oktobra vidus, jo ar 16. oktobri slēdza Vientuju robežpunktu.

Kas īsti notika?

— Tā bija sestdiena, labi atceros, jo sestdienās man ir savs rituāls, kad kārtoju māju un laistu puķes. Biju todien visu apdarījusi, uzvārījusi pusdienām zupu, kad saņēmu novada domes priekšsēdētāja telefona zvanu. Jutos nedaudz pārsteigta, kad viņš jautāja, vai varētu palīdzēt? Atteicu, ja vien spēšu, protams, palīdzēšu. Viņa lūgums bija savārīt karstu tēju aptuveni simts cilvēkiem. Tie bija ukraiņi, kuri jau ilgāku laiku dzīvoja Vientuļu robežkontroles punktā, gaidot, kad varēs šķērsot robežu. Mūsu novada priekšsēdētājs vēlāk publiski pastāstīja, ka ir vairākas iedzīvotāju grupas, kas atvestas uz Vientuļu robežķērošanas punktu un izlaistas, un autobuss aizbraucis prom. Cilvēki uzturējās vienkārši zem klajām debesim. Tad pašvaldība piegādāja divus autobusus, kur šiem cilvēkiem bija iespēja uzturēties un gaidīt savu rindu. Tie bija Ukrainas iedzīvotāji, kuriem bija arī Krievijas pases. Sapratu, ka viņus vajag pabarot, jo cilvēki nav ēduši. Teicu, ka man vajag pāris stundas un būs sagatavots silts ēdiens.

Un Jūs to sagatavojāt savās mājās?

— Protams! Virs metās mizot kartupeļus, es — uz saldētavu pēc zirņiem, burkāniem, puķām, ātri atsaldēju gaļu. Man viiss ir pa rokai. Sevi domāju, — kā gan šajos laikos kāds var būt nepaēdis un dzīvot badā?! Cilvēkiem ir jāpalidz! Man ir lieli termospaiņi, piepildīju tos ar gaļas un kartupeļu sautējumu. Veikalā nopirku krējumu un maizi, protams, paņēmu savas gurķu burkas, arī ievārījumu, salēju trijos spainošus zāļu tēju un aizbraucu ar dzipu uz robežpunktu.

Kā tālāk izvērsās situācija?

— Tā bija emocionāli smaga! Gatavojās taču slēgt Vientuļu robežpunktu, cilvēki bija dzīvojuši vairākas dienas, viņi nekur netika. Bija

vējains un auksts laiks. Kad atvēru mašīnas bagāžnieku, mani aizstūma prom, viņi paši ķēma ēdienu. Kaut kā jau paēda un pietika visiem. Un tad viņi katrs nāca man klāt un pateicās. Prasīju, uz kurieni viņi dodas. Vieni teica — uz Kijivu, citi — uz Krieviju. Bija arī ģimenes ar bērniem. Kāda ģimene gribēja nokļūt Varšavā. Cilvēkiem bija līdzīgi lielās tirgus somas. Viņi lūdza, lai es atbraucu arī otrā dienā. Pēc tam mājas samazgāju visus traukus, ar zupu aizbraucu arī otrajā dienā. Protams, man nevajag samaksu! Manās mājās visi ciemiņi vienmēr ir paēduši. Man ir prieks darīt citiem labu, man Dieviņš par to samaksās! Tas ir mans cilvēcīgais faktors, ko varu likt lietā. Nevienam šajos laikos nav jābūt izsalkušam un jādzīvo aukstumā.

Jūs sekojat līdzi notikumiem Ukrainā, turpinoties Krievijas izraisītajam karam?

— Tas ir ļoti emocionāli un grūti. Ziņas paklausos, paskatos televizoru. Atceros padomju laikus, kad saimniecībā strādāju par agronomi, un tad pie mums brauca viesstrādnieki no Ukrainas. Viņi čakli strādāja, būvēja fermas un ravēja biešu laukus. Bija draudzīgi, un mēs labi sadzīvojām. Mana lielākā vēlēšanās, lai nav karu un bada nekur pasaule! No manas mājas Krievijas robeža ir sešu kilometru attālumā. Man kaimiņos dzīvo zemes sargs, kurš jokojoties saka, lai es neuztraucos, ja kas notiks, viņš man uzreiz zinošot... Jūtos pagaidām droši, nekas traks nav noticedis, svešnieki nav iemaldījušies, lai gan īsti jau nevar zināt, kas notiek naktīs. Mūsmājas sargā arī suns.

Karš joprojām nebeidzas, bet Latvijas sabiedrība dzīvo savu dzīvi. Kā ar kultūras norisi Medņevas pagastā?

— Kultūras pasākumi mazinās, cilvēku paliek arvien mazāk, bet uz ballēm ļaudis tomēr nāk. Pēc Covid pandēmijas dzīve jūtami ir mainījusies. Ja Medņevā nav piedzīmis neviens bērns, kas būs vēl pēc gadiem? Taču priecājos par mūspuses tradicionālajiem pasākumiem, kas ir ierasti un ļaudīm patīkami. Pulciņi arī darbojas, braucam tuvākos un tālākos ciemos. Tas iepriecina. Ziemassvētku laikā būs koncerts, muzicēs populārā grupa “Bruģis”, janvārī būs “Draudzības čemodāns”, kad sabrauks dramatiskie kolektīvi. Vēlāk būs arī ermoņikas, sadziedāšanās, kapelu maratons — lieli pasākumi, starp kuriem vēl arī Lieldienas un Ligo svētki. ļaudis sabrauc un kārtīgi izdejojas līdz pat trijiem rītā.

Atceroties valsts svēku pasākumus, gribas pajautāt Balvu iedzīvotāja uzdotu jautājumu. Protī, Viļakā koncertēja grupa “Credo”, bet Balvos iztika ar pašdarbnieku kolektīvu priekšnesumiem, par kuru saturu apmeklētāju viedokļi dalās. Kāpēc tāda programmu atšķirība?

— Mums bija ļoti skaists svinīgais. Paldies Viļakas kultūras nama vadītājai Inesei par tik grandiozu koncertu, ko varēja baudīt par velti. Viļakā vienmēr ir bijuši sirsnīgi un milīgi Latvijas svētku pasākumi, un mēs te paši spējam nodziedāt Latvijas himnu. Nemācēšu teikt, kas organizēja Balvu programmu.

Tuvojas Ziemassvētki, kāds ir šīs laiks?

Apbalvojumu saņemot. Skaidrites Šaicānes vēlējums: “Lai esam labestīgi, iecietīgi un sirsnīgi! Lai paskatāmies viens otram acīs, jo mūsu taču paliek tik maz!”

— Tas man ir laiks arī sev, savam sirdsmieram. Novembrī izskanējuši lieli pasākumi, bet Advente ir pārdomu un klusuma laiks. Citeiz svētdienās apciemoju savus bērnus, bet mana sirds pierder arī Viļakas baznīcai, jo tur ir pats labākais priesteris Guntaars, kuram var uzdot svarīgus jautājumus un vienmēr rast atbildi. Tā patiešām ir! Man gan visi cilvēki ir labi, kuri te atbrauc un ar kuriem tiekos.

Vai Jums ir kāds sapnis, vēlme, kur gribētu aizceļot, doties?

— Arī bērni jautāja, ko es gribētu sev dzimšanas dienā. Bet man ir viss, neko nevajag. Parasti man sadāvina rozes un

kāda teātra vai koncerta apmeklējumu. Tas arī ir labākais, par ko priecājos. Es nevēlos ceļojumus, jo man ļoti patīk savā Latvija, patīk savas siltās, jaukās mājas un dārzs. Priecājos par puķēm, par pagalmu, par pjavu. Sestdienās gaidu bērnus, māsiņas un brāli. Bet četri nedēļas vakari man aizrit mēģinājumos. Paspēju visu, jo man patīk siks darbs, patīk tautas nams, cilvēki un apkārtnes notikumi. Man visu vajag izdarīt ātri un uzreiz!

Esat gan kultūras darbiniece, gan

Iebāsājot. Kādi ēdieni pašai garšo vislabāk?

— Esmu iecienījusi “Kotīju” produktus, ļoti patīk pērļu grūbas un zirņi. Tie mums garšo abiem ar vīru. Patīk arī dārzeni sautējumi bez treknas gaļas. Kas var būt labāks par savu dārza ražu?!

Informatīvs seminārs

Aicina izvērtēt iespējas un vēlmes

30.novembrī LLKC (Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra) Balvu biroja telpās notika informatīvs seminārs par finansējuma piesaisti lauku uzņēmējdarbības uzsākšanai un attīstībai.

Turpinās atbalstu izmaksas

Lauku atbalsta dienesta (LAD) Ziemeļaustrumu reģionālās lauksaimniecības pārvaldes vadītājas vietniece SANDRA DAUDZIŅA sākumā informēja klātesošos par aktualitātēm LAD, minot, ka uz 30.novembri izmaksāti 96% ilgtspēju sekmējošo ienākumu pamatatbalsta (ISIP) un bioloģiskās lauksaimniecības atbalsta (BLA) avansa maksājumu lauksaimniekiem, kas bija pieteikušies šiem maksājumiem. Decembri turpināsies izmaksas šiem maksājumiem, plānots līdz mēneša beigām izmaksāt saistītos atbalstus par platībām un lauksaimniecības dzīvniekiem (izņemot atbalstu par liellopiem) un uzsākt mazo lauksaimnieku atbalsta izmaksu. Lektore atgādīja, ka svarīgi ir ātri atbildēt uz vēstuli, kas saņemta no LAD kā informācijas pieprasījums vai norādījums uz neatbilstību, tas paātrinās atbalsta saņemšanu. S.Daudziņa informēja, ka LAD aicina lauksaimniekus turpmāk neapart ilggadīgos zālājus, lai nesamazinātos kopējais zālāju īpatvars un nepienāktu nepieciešamība atjaunot zālāju slāni, kā arī, ka par bioloģisko lauksaimniecību (BLA) un bioloģiski vērtīgo zālāju (BVZ) apsaimniekošanu 5 gadu laikā būs jāziet apmācības. Jāmācās būs arī tiem, kuri jau iepriekš ir apguvuši pamatzināšanas. Apmācības jāplāno laikus, jo pretējā gadījuma piektajā gadā varētu būt ieturēti 50% no attiecīgā maksājuma. No 16.janvāra līdz 16.februārim varēs iesniegt pieteikumu veterinārijas pakalpojumu sniedzēji atbalstam jaunu tehnoloģiju iegādei. Tāpat nākamā gada sākumā atvērsies jaunas kārtas atbalsta pasākumiem mežu ieaudzēšanai, atjaunošanai pēc dabas katastrofām un mežaudžu retināšanai un kopšanai.

"Sekojet informācijai, jautājiet, ja ir neskaidrības vai nepieciešama palīdzība. Mūsu mērķis ir, lai lauksaimnieki atbalstu saņem un izmanto," uzsvēra S.Daudziņa.

Runājot par finansējuma piesaisti uzņēmējdarbības uzsākšanai, lektore minēja, ka tiek izvērtēti pieteikumi uz atbalstu intervencē

jaunajiem lauksaimniekiem, kas ir 40 000 eiro – 32 000 izmaksā sākumā (uz priekšāpmaksas rēķiniem) un 8 tūkstošus beigās, kad iesniegtas pēdējās atskaites. Jaunajā plānošanas periodā par tiem ir liela interese, iepriekšējos gados bija nedaudz projektu pieteikumu, šogad iesniegti 28 projekti, finansējuma pietiek 16, ir konkurence. Lektore skaidroja, kādi ir nosacījumi, lai saņemtu šo atbalsta veidu. Protī, viens no nosacījumiem ir, ka uz pieteikuma iesniegšanas brīdi lauksaimnieks nedrīkst būt vecāks par 40 gadiem. "Ir jābūt lauksaimniecības izglītībai un saprašanai par to, ar ko vēlas nodarboties. Jāizveido savs biznesa plāns, jāizvērtē, kādas ir nepieciešamās iegādes, kā tās efektīvi izmantos un spēs attīstīt lauksaimniecību. Braucam uz vietas, intervējam, analizējam un vērtējam. Lauksaimnieks var ne tikai pārņemt lauksaimniecību, bet arī dibināt jaunu lauksaimniecību bez iepriekšējās pieredzes. Vērtējam arī pieteikumus, kas iesniegti intervēcē atbalstam mazajās lauku lauksaimniecībās (finansējums – līdz 15 000 eiro jaunizveidotām lauksaimniecībām un līdz 30 000 eiro esošām mazajām lauksaimniecībām), ir vajadzīgs arī savs līdzfinansējums. Šogad ir iesniegts 41 pieteikums, bet finansējuma pietiek nedaudz vairāk nekā pusei pieteikumu. Runājot par pieteikumiem leguldījumos materiālajiem aktīviem iepriekšējās kārtās, ir lauksaimniecības, kam dažādu apstākļu dēļ neizdodas īstenot projektu vai īstenot to pilnā apjomā. Startējot ar pieteikumu, vienmēr vajag izvērtēt savas spējas, vai varēs īstenot biznesa plānu, pirms ņemt finansējumu," atzina lektore.

Klausītāji LAD pārstāvēi labprāt uzdeva jautājumus par interesējošām lietām, pieņēram, par izglītību jaunajiem lauksaimniekiem un lauksaimniecības pārņemšanu, par kursiem, LIZ pārvaldības sistēmu un datu ievadi tajā, kā arī par citām aktuālām tēmām.

Skaidro par aizdevumiem

Par pieejamām programmām Attīstības finanšu institūcijā "Altum" lauksaimniekiem un lauku uzņēmējiem pastāstīja "Altum" Vidzemes reģiona vadītāja OLITA UNTĀLA, atzīstot, ka pašlaik ir daudz jaunu produktu, īpaši aktuāls lauksaimniekiem ir aizdevums apgrozāmajiem līdzekļiem.

"Pirms sniedzat investīciju projektus LAD un pie mums, paskatieties, vai ar savu efek-

tivitāti, zemes platībām un lopiem varat sasniegt to, ko esat ieplānojuši. Viens no iemesliem, kāpēc neapstiprina projektus, ir nesamērīgās investīcijas, piemēram, lauksaimnieks ar 20 ha zemes platību grib lielu traktoru. Arī bez projektiem neiedosim naudu, ja nav ekonomiska pamata tehnikas iegādei," skaidroja O.Untāla. Runājot par aizdevumiem apgrozāmajiem līdzekļiem, lektore atzīna, ka iedzīvotāju interese ir liela, īpaši Zemgalē, savukārt projektu pieteikumu no Vidzemes un Latgales ir mazāk. Aizdevumu izsniedz arī atbalsta pretendenta 2023.gada saistību segšanai, kas radušas par ražošanas procesam nepieciešamo resursu iegādi, izņemot citu aizdevēju iesniegto aizdevumu refinansēšanai.

O.Untāla. Lauksaimniekiem ir arī iespēja izmantot aizdevumus, kas attiecas uz energoefektivitāti, tomēr, pirms pieteikties ikvienam aizdevumam, lektore aicināja: "Uzlieciet uz papīra, ko lauksaimniecībai vajag, un tad skatieties, vajag to naudu vai nē. Jūs nāksiet pie mums pēc finansējuma, un, līdzīgi kā LAD, mēs jūs nointervēsim, lai saprastu, vai jums ir interese un vai gribat strādāt, jo paņemt naudu tikai tāpēc, ka šobrīd nauda ir tirgū, nav prāta darbs."

Foto - A.Kirsanovs

Balvu konsultāciju biroja vadītājs. Ivars Logins teica paldies vārdus lauksaimniekiem un lektorēm, ka, neskatoties uz ziemīgajiem laika apstākļiem, atrada laiku un ieradās uz tikšanos. Biroja vadītājs informēja, ka 9.decembrī būs nākamais seminārs, interesenti uzzinās aktualitātes biškopībā. Janvārī būs pieejama informācija par nākamajā gadā lauksaimniekiem pieejamiem mācību kursiem, kas būs gan bezmaksas, gan ar daļēju finansējumu. "Aicinu tos, kuri pieteikties kursiem, būt apzinīgiem, jo mācībās nevar būt ne vairāk, ne mazāk par 20 cilvēkiem. Ja kāds pieteikties un laikus nepazīnos par neierašanos, tad turpmāk kurso netiks iekļauts," atzina I.Logins.

S.Daudziņa. "Svarīgi pašam saprast, kas man pieder, ko vēlos darīt un kā es varu savu lauksaimniecību attīstīt, tad mēs varam palīdzēt jūsu ideju īstenot. Aicinām nebaidīties, bet būt reālistiem, vēlamies iedrošināt izmantot atbalstu, būt mērķtieciem," lauksaimniekus, kuri vēlas pieteikties finansējumam, aicināja LAD pārstāvē.

Īsumā

Ziemas prieki zirgu sētā

Laikā, kad daudziem sniegs sagādā daudz darba un rūpju, AGRITA PROLE no Bērzpils pagasta teic: "Es tikai priecājos, ka beidzot ir mans gadalaiks – ziema." Zirgu sētā "Jaunbērziņi", līdzīgi kā arī citās lauksaimniecībās, kur piedāvā vizināšanos ar zirgiem, sākusies darbīga sezona. Ciemīniem Agrita piedāvā iespēju braukt izvizināties gan vienjūga, gan divjūga vilktās kamanās, kā arī vizināties ponija vai zirga mugurā: "Šobrīd sezona tikai sākas. Visi laipni gaidīti! Kā uzsniņa sniegs, iejūdzām poniju, lai viņiem atgādinātu, kas ir kamanas, interesenti vizināties pie mums jau brauc, jūdzam divjūgu, un viss notiek!"

Foto - no personīgā arhīva

Vidēja auguma poniji. Uz jautājumu, vai ciemiņi paši var arī kučierēt, Agrita teic: "Kučierēt var mācīties treniņu laukumā, ne apvidū."

Foto - no personīgā arhīva

Sezonu atklājot. Pieaugušajiem bieži vien vizināšanās kamanās atgādina bērnību, kad laukos vēl bija krietns skaits zirgu un pārviešošanās zirga vilktās ragavās – ierasta lieta.

Lappusi sagatavoja A.Socka

"Novada garšas" pasākums

Lieliska ziņa pircējiem

"Novada garšas" noslēguma pasākumā sadalītas konkursa godalgas mazajiem ražotājiem un mājražotājiem. Produktiem piešķirtas zelta, sudraba un bronzas medaļas. Grupa ražotāju saņēmuši arī Atzinības rakstus par piedališanos. Godalgoto vidū visās medaļu kategorijās ierindojušies arī labi pazīstamie "Kotiņi" ar saviem ražojumiem.

Ekspertu komanda trīs dienu garumā

"Novada garšas" pasākumu rīko Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centrs, un šis produktu kvalitātes konkurss notiek jau ceturto gadu. Konkursā vērtēja 187 produktus no 74 ražotājiem, bet kopumā 81 ražotājs bija pieteicis 199 produktus. Tie bija sarindoti vairākās kategorijās: piens un piena produkti (t.sk. kazas un aitas piena produkti), gaļa un gaļas pārstrādes produkti, zivis un zivju produkti, ogu, augļu un dārzeņu produkti, maize un milti izstrādājumi, medus un to produkti, vēl arī bezalkoholiskie dzērieni (t.sk. sulas, raudzētie dzērieni), raudzēti alkoholiskie dzērieni (piemēram, alus, vīns, sidrs u.c.), stiprie alkoholiskie dzērieni.

Atšķirībā no iepriekšējiem gadiem, šoreiz produktu vērtēšana notika trīs dienu garumā Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes (LBTU) Lauksaimniecības un pārtikas tehnoloģijas fakultātē. Žūrijā strādāja 19 universitātes eksperti – pārtikas tehnologi, vadošie pētnieki un docenti, analizējot tieši produkta kvalitāti. Konkursa gaitā aktīvi iesaistījās arī ēdināšanas sektora eksperti – pavāri, vīnziņi, restorānu ipašnieki.

Līdz šim Latvijā pēc starptautiskiem kritērijiem atsevišķi tikusi vērtēta piena produktu, maizes, alus un medus kvalitāte. Savukārt "Novada garšas" konkursā vērtēja tieši mazā ražotāja produktus, kas tapuši ar mīlestību un guvuši atsaucību no pircējiem. Lai gan, kā uzsvērusi žūrija, ne vienmēr patērētāja izvēlētais produktu TOP sakritis ar kvalitātes vērtējuma TOP produktiem.

"Novada garšas" projekta vadītāja ELĪNA OZOLA vērtē, ka šī gada konkursā pierādījās, ka mazo ražotāju produkti pilnībā atbilst kvalitātes prasībām katrā produktu kategorijā. Tā ir lieliska ziņa ne vien pašiem ražotājiem, bet jo iepriekšējiem, kuri šos produktus izvēlas ikdienā. Nav runa par garšo/negaršo, patīk/nepatīk, bet gan tieši par produkta atbilstību arī starptautiski noteiktām kvalitātes prasībām.

Dažādi produkti. "Kotiņu" produkcija nopērkama aptuveni 50 tirdzniecības vietās, bet uzsvaru viņi liek uz interneta veikalā. Pieejamas arī dažādas ēdienu receptes. Ja ražošanā parādās kāds jauns produkts, vispirms to izmēģina pašu virtuvē Vija ar palīgiem, ēdienu piedāvājot nogaršot darbinieku kolektīvam. Tas ļauj saprast, kāds ir rezultāts, vai ēdiens patiks arī citiem. Pēc pozitīva atzinuma produkts nonāk vietējā veikaliņā.

Visu kategoriju medaļas

"Kotiņu" projektu vadītājs un galvenais 'runas vīrs' ROLANDS KEIŠS stāsta, ka šoreiz viņu ražotājiem produktiem piešķirtas visu kategoriju medaļas. Bronza – lobītām pupām, pankuku miltu maijumam "Veselīgais", kā arī auzu putraimiem, sudrabs – zirņu mannai un pērļu grūbām, zelts – speltas pilngraudu mannai. Rolands uzteic LLKC vēlmi un prasmi organizēt šādu konkursu, cenšoties uzturēt Latvijas lauku dzīvotspēju, tādēļ uzaicinājums tajā piedalīties bijis viennozīmīgi pieņemts un savi produkti vērtēšanai pieteikti ar prieku. Iespējams, mazāk vai vairāk, ar "Kotiņu" ražojošiem ir pazīstami daudzi, jo šī lauku saimniecība regulāri par tiem informē un izglīto sabiedrību, piedāvā meistarklases un iespēju gan gatavot, gan nogaršot. Rolands uzsver, ka pats svarīgākais, ka viņi savu produkciju ražo no pašu saimniecībā audzētiem graudiem, kam ir 100% izsekojamība no lauka

līdz galdam. Vēl svarīgi, ka katrs pārtikas produkts top no konkrētas graudauga šķirnes. Starp miežu šķirnēm sevi vislabāk pārtikas ražošanai pierādījusi "Propino". Līdzīgi ir atrastas un izvēlētas citas šķirnes, kas garantē kvalitatīvus, garšīgus produktus gan ēdienu gatavošanai, gan eļļas ražošanai. Protams, neiztikt arī bez modernām un kvalitatīvām pārstrādes līnijām, procesa gaitā zirņus vai pupas nepārkaltējot.

Pilngraudu speltas mannai saimniecībā audzē vienu kviešu šķirni, ko raksturo kā pasaule vecāko kviešu šķirni, kas kļuvusi aizsargājama sava biezā apvalciņa dēļ. Pārstrādes procesā apvalku, protams, nem nost un atlikušo graudiņu samāj trijās frakcijās no tumšākas līdz gaišai. Jo manna tumšāka, jo vairāk tās sastāvā kliju, tātad šķiedrvielu, un veselīgāk organismam. Speltas mannu izmanto daudzos ēdienos, tā piemērota putrai, debesmannai, sacepumos, saldajos ēdienos, arī zupās, mērcēs un tamlīdzīgi.

Kulinārā mantojuma izmantošana tūrismā

Ipašais stāsts, kas labi garšo

Nesen Balvos notikušajā Latgales tūrisma konferencē pieredzē dalījās ēdienu pētniece ASTRA SPALVĒNA. Viņa ir ceļojusi pa Latgali, lai tiktos ar cilvēkiem un uzzinātu, ko un kā viņi gatavo, kā izmanto vietējos pašu audzētos produktus, ar ko viņi lepojas.

Zināms atklājums bijis "Gurķu svētki Krāslavā". Secinājums: nevajag neko daudz, lai būtu interesanti. Vietējie gan daudz neko nav zinājuši, kāpēc šādi svētki notiek tieši pie viņiem. Pētnieces secinājums pēc visa redzētā: "Svarīgs ir stāsts, kāpēc šādi svētki notiek. Ja tas pārvēršas par tradīciju, tad pēc laika cilvēki apjautīs, ka viņiem ir vērts mērot ceļu pāri visai Latvijai, lai nokļūtu tieši Krāslavā. Man, piemēram, nebija ienācis prātā, ka no gurķiem patiesām var pagatavot dažneša dažādus ēdienus, bet Krāslava to parādīja, tā bija interesanta pierede," teica Astra.

Viņa piesauca arī citu piemēru – "Sklandraušu festivālu", demonstrējot fotobildi ar tukšu paplāti. Jau pulksten 12 dienā visi sklandrauši bijuši izpirkti, un saimnieces sūrojās, ka to vairs nav un nevar paspēt sagatavot. Pētniece ar šo piemēru gribēja uzsvērt, ka svarīga ir sadarbība, neuzliekot visu atbildību tikai kādam vienam, jo daudz labāku pieredzi var gūt, darbojoties kopā.

Kā iepriekš notikumu, saistītu ar ēdienu, pētniece piesauca "Nēgu svētkus Carnikavā". Tas raksturojams kā veiksmīgs stabilas tradīcijas piemērs, kas jau izvērsies Latvijā par lielu notikumu, bet kas sākotnēji bija tikai viena cilvēka radīta ideja. Sadarbība ar vietējiem ražotājiem, pašvaldību, vietējo muzeju spējusi pāraugt lielā notikumā, vienojot dažādu paaudžu cilvēkus.

Ēdienu pētniece. Astra Spalvēna: "Viss, ko es stāstu, ir balstīts manā akadēmiskajā darbībā, tomēr neatņemama manu stāstu sastāvdaļa ir mūsu kopīgā pieredze. Tāpēc es labprāt uzsklausu citu atmiņas, piedzīvoto un viedokļus, lai veidotu kopīgu mozaīku, ko sauc par Latvijas virtuvi."

Foto - E. Gabranovs

Kulinārais mantojums nav tikai ļoti senais, ko mūsdienās vairs neēd, ko cenšamies atcerēties un nodot nākamajām paaudzēm. Tas var būt arī kāds ļoti populārs iepriekšējā gadā simta 80.gadu ēdiens. Mantojums nozīmē arī zināšanas, prasmi to pasniegt līdz ar iepriekšējām paaudzēm.

Latgales ceļojuma laikā pētnieces gūtās atziņas

- Caur ēdienu var iepazīt vēsturi un tradicionālo lauku dzīvesveidu.
- Iespēja uzzināt senas receptes un iepazīt pašaudzētus produktus.
- Uzzināt, kā top konkrētais produkts, noticēt tā kvalitātei un pieņemt par savējo.
- Dzirdot legendas par augiem, izstaigājot konkrētu plāvu, zāļu tējas smaržo un garšo pavism citādāk.
- Latgales virtuvi raksturo: melnajā pirtī kūpināta gaļa un alus ar dūmu garšu, cepumu vāze ar žagariņiem, riekstiņiem un sēnītēm, pildīta līdaka, Latgales salāti, kartupeļu ēdieni, asuškas, pašaudzēti produkti.

Lappusi sagatavoja M.Sprudzāne

163 miljonu īpašnieki

Sestdien Balvu Kultūras un atpūtas centrā kāzu valsi grieza divdesmit Zelta pāri, kuri laulību noslēguši 1970., 1971., 1972. un 1973.gadā. "50 gadi ir daudz vai maz?" jautāja Balvu novada domes priekšsēdētājs Sergejs Maksimovs. "Man 50 gadi izskatās Sergeja izskatā, jo viņš šogad svinēja 50 gadu jubileju," piebilda Žanna Maksimova. Interesanti, ka Maksimovu pāris veiksmīgi iejutās vedēju lomā, turklāt viņi šogad nosvinēja savu Sudrabkāzu jubileju. 'Rūgts!' neizpalika it visiem... Mēdz teikt, ka katrs bērns ir miljonu vērts. Jāsecina, ka 20 pāriem kopā ir 54 bērni, 100 mazbērni un 9 mazmazbērni.

Balvu novada Dzimtsarakstu nodaļas vadītāja Svetlana Novika atzina, ka pie Zelta pāru ģimenes dzimšanas šūpuļa nav bijusi klāt, tomēr uz kāzu valsi aicinājusi Sudrabkāzu ballē: "Reiz senos laikos kāds vīrs izdomāja pulpsteni, un no tā brīžā sākās skaitīšana. Mēs skaitām absolūti visu, kas vien šajā pasaulē notiek. Mēs skaitām sekundes, minūtes. Mēs skaitām gadus, bet kā tad ir ar mīlestību? Vai mēs varam to saskaitīt? Noteikti nevaram, jo mīlestība ir mazi mirklīši, mazi uzplaiksnijumi, tas ir smaids dzīvesbiedra acis, tās ir siltās dzīvesdrauga rokas, tas ir stiprais dzīvesdrauga plecs. Šodien jūs atskatāties uz ļoti nopietni noieto ceļu. Noteikti nav vienmēr bijis ļoti gludi un tikai taisni. Lielākā māksla ir noturēt līdzsvaru. Kādreiz senos laiko vienam valdniekam prasīja, kā viņš savā valstī nodrošina disciplīnu un kārtību? 'Tad, kad esmu nikns, tauta klusē. Tad, kad mana tauta ir sadumpojusies, klusēju es,' atbildēja valdnieks. Lūk, līdzvars ir panākts un nekādas lielās ķibeles dzīvē nenotiek. 1970.gadā Balvu pilsētā reģistrēja 130 laulības, rajonā – 332; 1971.gadā pilsētā – 115, rajonā – 294; 1972.gadā pilsētā – 143, rajonā – 288; 1973.gadā pilsētā – 152, rajonā – 302."

Jāsecina, ka Zelta pāru godināšanas pasākumā neizpalika arī tosti. Reginā Kulša, uzrunājot kopējā ceļa gājējus, jokojot jautāja, vai zināms, cik daudz spēka iegulda sportisti, lai saņemtu zelta medaļu? "Mēs soliti pa solitīm esam nonākuši līdz zeltam. Esam ceļā uz Dimanta kāzām. Lai Dievs dod, lai kādam no mums izdodas nonākt līdz galamērķim. Vismilāko 'PALDIES' mēs sakām viens otram. Paldies bērniem, mazbērniem un labiem cilvēkiem, kuri ir vēlējuši mums labu. Lai katram sargeņelītis ir līdzās!" viņa vēlēja. Savukārt Voldemārs Šķakota sprieda, ka Zelta pāri savus lielākos darbus dzīvē ir padarījuši: "Lai mums visiem ir pilns maiss ar dzīves labumiem, lai nav mūsu valstī satricinājumu, kādi tie ir citviet pasaулē! Centīsimies ar gara spēku panākt, lai pasaule kaut kā nomierinās. Tā, kā to mēs panācām bez ieročiem, atdzimstot Latvijas valstij."

Dzinta un Harijs Pintelji. "Kāda ir mīlestības recepte? Jābūt savstarpējai cieņai," uzskata Zelta pāris. Viņiem ir 2 bērni, 5 mazmeitas un viens mazdēls.

Biruta un Jānis Mikuli. Viņiem ir 3 bērni, 4 mazbērni un 3 mazmazbērni. "Mīlestība nesarūs. Mīlestību nodrošina piekāpība, uzticība un cieņa," spriež Biruta.

Aina un Valdis Prancāni. Gredzenus mija 1971.gada 13.augustā Mednevas ciema padomē, bet 28.augustā laulājās Vilakas katoļu baznīcā. "Kāzas ritēja nedēļas garumā," viņi smej. Zelta pārim ir 2 bērni, 7 mazbērni un viens mazmazbērns. "Nav kad šķīvus sist... Viņš – uz ezera, es puķes ravēju," jokojot paskaidroja Aina.

Lucija un Artūrs Kravali. 1971.gada 9.oktobrī laulājās Vilakas katoļu baznīcā, bet tolaik oficiālos dokumentus saņēma Balvu Kultūras nama otrajā stāvā. Viņiem ir meita, 3 mazbērni un viena mazmazmeitiņa. "Dzīve ir raiba kā dzeņa vēders. Nav jau visas dienas baltas. Galvenais ir piekāpšanās un uzticība," secina Artūrs.

Pēteris un Aledija Lāči. "Kāzas sākām svinēt Krāslavas pusē, bet otrajā dienā turpinājām Lazdukalnā pie viņa vecākiem," atklāja Aledija. Viņiem ir 3 bērni un 2 mazbērni. "Satiecieties un mīlet," jaunlaulātajiem ieteic Pēteris.

Lucija un Pēteris Jermacāni. Kapunes baznīcā laulājās 1971.gada 21.februārī, bet 5.martā Lazdukalnā laulību reģistrēja. Viņiem ir 2 bērni, 4 mazbērni un 2 mazmazbērni. Jaunajiem viņi ieteic viens otram piedot.

Antoņina un Dzintars Putnini. Kā Zelta pāris vērtē 50 gadus laulībā? 18 627 dienas. 3 gudras meitiņas. 2 braši dēli. 4 skaistas mazmeitiņas. 6 darbīgi mazdēliņi. 2 čaklas vedekļīnas. 2 gādigi znotiņi. Vienu svētītu dzīvi.

Nadežda un Aivars Brenti. "Pēc piecdesmit esam atgriezušies vietā, kur mijām gredzenus," apliecināja viņi, tāpat kā daudzi citi pāri. Viņiem ir 3 bērni un 6 mazbērni. "Esiet pacietīgi," novēl Zelta pāris.

Lucija un Ivars Zariņi. Gredzenus mija 1970.gada 15.maijā Rīgā. "Pirms 30 gadiem atgriezāmies Balvos," viņi paskaidroja. Zariņu pārim ir 2 bērni un 4 mazbērni. "Mēs iepazināmies sportojot. To darām joprojām. Tā arī ir mīlestības recepte," secina Lucija un Ivars.

Ināra un Voldemārs Šķakotas. Viņiem ir 2 meitas un 4 mazbērni. Jaunajiem, jokojot un pa istam, viņi ieteic strīdēties un salīgt mieru. "Viss izdosies, ja abi skatās uz saules pusi," piebilda Ināra.

Zenta un Jānis Pušpuri. Viņiem ir 2 bērni un 3 mazbērni. "Uzticība, cieņa vienam pret otru, nepagurt, aizstāvēt un mīlet vienam otru," ir Pušpuru ģimenes mīlestības recepte.

* Turpinājums 12.lpp.

*Skriens gadi prom, Tev dodot gadu skaitu,
Ir tajos dzīvots, dejots, trakots, smiets.
Šiem gadiem netici un sevi stipru jūti –
Vēl jāveic viss, kas dzīves kausā liets.
Vismīļkiecīgi! Bronislavai Gaspažīnai
dzīves jubilejā! Veselību, možu garu un dzīvesprieku
turpmākajiem gadiem!*

Elga, Aivars, Santa, Gunta, Jāzeps

*Vienalga, ko mēs šodien dāvināsim,
It visam klāt mēs savu sirds siltumu liksim.
Gan Tavām vasarām un ziemām,
gan rudenī un pavasariem
Mēs savu pateicību Tev ar ziediem sniegsim.
Miļi sveicam Bronislavu Gaspažīnu skaistajos
dzīves svētkos! Lai katrs rīts sākas ar raitu soli, ar
prieku sirdi un gaišām domām, veselību un Dieva
svētību turpmākajiem gadiem.*

Veronika, Stepans, Anastasijs, Irēna, Marta, Adrija

*Tevi mājo kaut kas no baltās ziemas –
Tāds dvēseles gaišums kā brīnuma.
Tu vienmēr nes sevī milīgu smaidu,
Un tas ir Tavs īpašais skaistums.
(V.Kokle-Līviņa)*

Miļi sveicam Bronislavu Gaspažīnu skaistajā
dzīves jubilejā! Novēlam saules siltumu, zemes
stiprumu, zvaigžņu mirdzumu, no Dieviņa veselību!
Krustmeita Agrita ar ģimeni, Antoņīna, Valentīna

*Šie gadi – vērtība, kas Tev
ir dota,
To vajag novērtēt, jo tas
Tavs mūžs!
Un Tava mūža skaistākā
no rotām
Ir sirsniņa, kas Tavā sirdī
mit! (S.Zviedre)
Sirsniņi sveicam
Bronislavu
Gaspažīnu
skaistajā 85 gadu jubilejā!*

Anna, Ināra, Zita, Cilina

*Lai Tavai laimei viegli putna
spārni,
Lai Tavam priekam putna
dūnu maigais samts,
Lai Tavai dienai pretim
gaiši smaidi,
Un pati diena lai kā saule
mirdz! (I.Tora)
Miļi sveicam
Ainu Saidāni skaistajā
dzīves jubilejā! Laimi,
prieku, veselību vēlam Tev
no sirds!
Nora, Elīta, Salenieku un
Masu ģimenes*

Pateicamies Balvu novada pašvaldībai, Dzimtstārakstu nodajai un visai atbalsta grupai par Zelta kāzu
pārū godināšanas pasākumu. Īpašs paldies vedējiem
Žannai un Sergejam Maksimoviem, kā arī Svetlānai
Novikai un Maijai Laicānei.

Nadežda un Andrejs Zelči; Ľuba un Viktors Baranovi

Paziņojums

**OPTIKAS SALONA
ATKLĀŠANA 7.12.2023.
BALVOS!**
T/c Planēta

**LĪDZ 13.12.2023.
VISAM
-30%**

METROPOLE
OPTIKAS SALONI

Reklāma

**Vienotība,
drošība un
atjaunojamā
enerģija.**

TU ESI EIROPA.

**ARE
EU**

Ar dziesmu kopš bērnības

Spēlējot vijoli, jūtas pārliecināta

Aija Socka

“Dvēselisks, sirsnigs un emocionāls, lielisks un profesionāls,” – tā par aizvadītajā mēnesi Bērzpils saietu namā izskanējušo koncertu izteicās vairāki klausītāji. Muzicēja jauni un talantīgi cilvēki – Eliza Zelča un Dāvis Lāpāns. Saruna ar ELIZU par mūziku, nodarbošanos un dzimto pusī.

Par koncertu, kas izskanēja par godu valsts svētkiem, dzirdētas labas atsauksmes no klausītājiem. Kas priekšnesumos bija uzrunājošs, vai bieži koncertējat?

– Liels prieks, ka cilvēki pēc koncerta sniedza savu viedokli, atsauksmes un dažādus ieteikumus man personīgi, gan sociālajos tīklos. Tas ļāva saprast, vai koncerta formāts, dziesmas un kopējais priekšnesums viņiem ir patīcis. Manuprāt, daudzus uzrunāja izvēlētais repertuārs, jo atlasījām zināmas dziesmas (piemēram, Haralda Sīmaņa savulaik izpildīto “Ezers”, grupas “Sīpoli” – “Dvēselīte”), kas mani pašu emocionāli iedvesmo. Koncertos klausītāji vijoles un klavieru duetu dzird diezgan reti, tāpēc formāts vien jau varēja uzrunāt. Koncertu papildināju ar balsi un kokles spēli. Ikdienā cenšos apvienot daudzus darbus, tajā skaitā arī koncertēšanu – spēlēju dažādu grupu sastāvos, šad tad piespēlēju arī orķestri, taču visbiežāk sanāk spēlēt kameramūziku kopā ar klavierēm.

Kāds ir bijis Jūsu ceļš līdz sasniegumiem mūzikā? Kurus mūzikas instrumentus saucat par savējiem?

– Kopš bērnības, apmeklējot bērnudārzu un skolu, aktīvi dziedāju dažādos koncertos un piedalījos pasākumos, kur mani aicināja. Mācoties 2.klasē, izvēlējos sākt mācīties Balvu Mūzikas skolā. Tālāko mūzikas ceļu man palīdzēja saprast un motivēja vijoles skolotāja Zoja Zaharova, ar viņas iedrošinājumu turpināju mācības Rīgā, kur joprojām turpināmīties, un domāju, ka visu turpmāko dzīvi turpināšu mācīties un attīstīt vijoles spēli. Vijole ir vienīgais instruments, ko spēlējot jūtos pārliecināta, tā teikt, kā zivs ūdenī. Protams, tāpat kā citi mūzikā, arī es bez klavieru spēlēšanas neiztieku, tās vairāk spēlēju, kad nākas piespēlēt saviem vijoles audzēkņiem. Retu reizi pieskaros arī koklei un ukulelei (nelielu gitaru).

Vairākiem lasītājiem, šķiet, atmiņā vēl ir TV šovs “Dziedošās ģimenes”, kurā piedalījāties. Kas palicis spilgtā atmiņā kopš tā laika?

– “Dziedošās ģimenes” notika 2009.gadā, tā bija pirmā sezona, kad piedalījāmies, un man tobrīd bija tikai 9 gadi. No pašiem priekšnesumiem un gatavošanās procesa

atceros ļoti maz. Manuprāt, dariju un dziedāju to, ko mana ģimene izdomāja. Vairāk palikusi atmiņā uzstāšanās “Dziedošās ģimenes” kopā ar Laicānu ģimeni, kad man kopā ar citiem Balvu Mūzikas skolas vijolniekiem bija jāpavada Laicānu ģimenes priekšnesums.

Dziesma un mūzika, arī deju Jūsu ģimenē ir klātesoša gadiem ilgi. Kā ir piedzīmīt un augt dziedošā ģimene?

– Šīm apgalvojumam tiešām varu piekrīst, jo ikviens mūsu ģimenē ir saistīts ar deju un dziesmu. Neteiktu, ka esam dziedoša ģimene, jo zinu, ka apkārt novadā ir daudz ģimēnu, kas kopā muzicē krieti biežāk. Mūsu ģimene vienmēr kopā dzied, kad sanākam svinēt svētkus, piemēram, tuvojošos Ziemassvētkus. Šajos svētkos tētis parasti dodas uz baznīcu dziedāt, pēc tam pie svētku galda, pakojot ārā dāvanas, dziedam Ziemassvētku dziesmas un spēlējam dažādus instrumentus, piemēram, tētis – ģitāru, māsa Krista – flautu, es – vijoli, bet citi spēlē to, kas gadās pa rokai. Tas ir patiesi jauks brīdis. Kādreiz pasākumā “Dziesma Bērzpili” uzstājāmies gan visa ģimene, gan māsas. Runājot par tautu dejām, tās gan mūsu ģimenei, šķiet, ir asinīs, jo vecāki vēl joprojām ir aktīvi dejotāji, arī šogad piedalījās Deju svētkos kopā ar Rugāju kolektīvu. Mēs, meitas, kad dzīvojām Bērzpili, arī dejojām tautu dejas. Māsa Krista vairāk ir piedalījusies koncertos un Dziesmu svētkos koru sastāvos.

Pastāstiet, lūdzu, par savu izglītību un nodarbošanos.

– Pašlaik ikdienu pavadu, studējot Jāzepa Vitola Latvijas Mūzikas akadēmijā, izvēlējos magistra studijas vijospēles pedagoga speciālizācijā, jo zinu, ka vijoles skolotāja darbā nekad nebūs garlaicīgi. Trešo gadu mācu vijoles spēli Ķekavas mūzikas skolā, kas ir lielisks darbs, jo mācu katru bērnu individuāli, iepazīstu audzēkņus kā personības, kopā pārrunājam dažādus notikumus, cenšos radīt pozitīvu atmosfēru. Lieliska sajūta, kad bērna vijoles spēle ir progresējusi un viņam patīk tas, ko viņš spēlē, un kad viņš jūt, ka sanāk. Kā otra darbavietā ir dziedāšanas nodarbību vadišana pirmsskolā, ko sāku darīt pēc meitas piedzīmēšanas. Mums mājās vienmēr sanāk kopā izdziedāt manu vadīto nodarbību dziesmas.

Kādu mūziku klausāties ikdienā un kādus koncertus apmeklējat?

– Visu, kas nav saistīts ar klasisko mūziku, jo tā man seko līdz katra dienu gan studijās, gan mūzikas skolā. Brīvajos brižos cenšos no tās izvairīties, bet, kad gribas klausīties klasisko mūziku, izvēlos Pētera Vaska, Jāņa Ķepiša, franču impresionistu mūziku, kas ir ausij vieglāka. Ar koncertu apmeklēšanu ir tas pats

stāsts – labprāt eju uz popmūzikas koncertiem, uz pasākumiem, kur piedalās draugi. Dotos uz koncertiem daudz biežāk, bet tie pārsvār notiek vakaros, un vakari ir vienīgais laiks, ko varu pavadīt kopā ar ģimeni, kas man ir ļoti svarīgi.

Kam vēl ārpus mūzikas veltāt brīvo laiku?

– Kopā ar ģimeni ejam pastaigās, baudām svaigu gaisu un uzsniņu sniegū, braucam uz atrakcijām, filmām vai pasēžam un pava-kariņojam ārpus mājas. Hobijs, kam pievēršos, kad ir pāris brīvas stundas, ir pērlošana – darinu auskarus un piekariņus gan sev, gan radiniekiem. Man ļoti patīk ari gatavot, pie-mēram, cept “Cielaviņas” kūciņas vai kādus cepumus.

Kādas atmiņas ir par Bērzpili, vai bieži apciemojat vecākus?

– Bērzpili ir piedzīvots daudz skaistu mirklu ar bērnības draugiem un klasesbiedriem. Mums ļoti patika braukt ar velosipēdiem uz Ielas tiltu, uz kaimiņu ciemiem, piemēram, Liepariem un Slavītiem. Tas bija laiks, kad draugi man bija pirmajā vietā un bērnību varēju izdzīvot uz visiem 100! Protams, centos būt apzinīga skolniece, parasto skolu apvie-noju ar braucieniem uz mūzikas skolu. Bērzpili pavadītās skaistās vasaras, zaļumballes un, protams, centrālais pasākums “Dziesma Bērzpili” vienmēr paliks atmiņā. Uz dzimto pusī dodos, kad vien ir brīva nedēļas nogale. Arī meitai ir mīļa Bērzpils, jo tur ir vecvēcāki, tantes un mājdzīvnieki, kuru, dzīvojot Rīgā, mums pietrūkst. Bērzpils ir vieta, kur varu gūt pozitīvas emocijas un mierīgu prātu.

Kas, Jūsuprāt, raksturo Latgales puses jauniešus? Vai ir lietas, kas satrauc, domājot par Latgali? Varbūt kādreiz pieļāvāt iespēju, ka dosieties ārpus Latvijas, kā to ir izdarījuši daudzi jaunieši?

– Latgales jauniešus raksturo lielas darbas spējas. Domāju, ka liela daļa no mums nesūdzas par dzīves problēmām, domā un dara tikai uz priekšu. Jaunieši no iepriekšējām paaudzēm ir pārmantojuši jaukas vērtības, piemēram, labsirdību un laipnību. Teiktu, ka esam vienoti un atsaucīgi, par ko pārliecinos, tiekoties ar vienaudžiem Rīgā un citur.

Protams, mani satrauc, ka lauku ciemi kādreiz paliks tukši un neapdzīvoti. Kas notiks ar tām sētām, kuru saimnieki pēc gadiem vairs nebūs šajā saulē? Tājā pat laikā jāatzīst, ka esmu no tiem cilvēkiem, kurš aizgājis no savas dzīmtās puses, un pilnīgi saprotu tos, kuri citā pasaules vietā meklē labāku dzīvi. Man ir labi tepat, Rīgā, kur saņemu kvalitatīvu izglītību, par darbu un algu es nesūdzos.

Kā vērtējat pašreizējo situāciju izglītībā? Kādi ir tās plusi un minusi?

Koncertā. Koncertēt dzīmtajā pusē, kas ir sirdī tuva, Elizai bija savīnojoši un atbildīgi. “Dāvi zinu jau kopš mūzikas skolas laikiem, bijām skolasbiedri arī mūzikas vidusskolā, bet nekad iepriekš nebija sanācis kopā muzicēt. Mūsu sadarbība bija veiksmīga, arī mēģinājumu process notika viegli, viens otru muzikāli papildinājām,” atklāj Elīza.

Foto - no personīgā arhīva

Ar vijoli. Profesionālajā mūzikā vijole, kas pēc konstrukcijas ir smalka un sarežģīta, sākumā bija pazīstama kā ansambļu un orkestra instruments un tikai vēlāk kā spilgs solo instruments. No rupji apdarinātā lauku spēlmaņu un klejojošu muzikantu spēlu rīka vijole pakāpeniski izveidojās par vispilnīgāko mākslas darbu, dāvājot iespēju klausītājiem izbaudīt smeldzīgās skaņas.

– Jautājums, kur atrodū daudz neatrisinātu problēmu, ir situācija vispārizglītojās skolās, kur ir iekļaujošā izglītība. Svarīgi būtu, lai neviens skolēns nebūtu cietēja lomā un visiem būtu iespēja vienādi apgūt izglītību. Taču tas nav iespējams, ja skolēnam iekļaujojās izglītībā nav asistenta, un asistentu algas ir smiekligas, tādēļ tos ir grūti atrast. Rezultātā skolotājs paliek viens un cenšas palīdzēt visiem skolēniem. Runājot par augstāko izglītību, vismaz mūzikas akadēmijā, man nav par ko sūdzēties, jo viss tiek pakārtots studentu vajadzībām un vēlmēm. Katrs var izvēlēties nepieciešamo, viņam svarīgāko lekciju, ir piešķirtas stipendijas, mums, mūziķiem, apmaksā instrumentu apkopi, ir “Erasmus” studijas, ko daudzi studenti izmanto.

Kā plānojat svinēt Ziemassvētkus? Vai mājās svētku gaidīšanas laikā mēdzat iedegāt svecītes?

– Ziemassvētkiem, kas ir mani milākie svētki un kad iekrīt mana dzimšanas diena, gatavojos laikus. Pušķojam mājās eglīti un dedzam svecītes Adventes vainagā. Ziemassvētku lielākā svētku sajūta rodas, tos gaidot, kad izrotājam māju ar gaismīnām, sagatavojam dāvanas, mācāmies spēlēt svētku repertuāru, ko vēlāk nospēlējam ar tuviniekiem pie eglei.

Par ko esat pateicīga liktenim?

– Par to, ka esmu augusi brīnišķīgā vidē – man vienmēr ir bijis blakus stiprs atbalsta plecs, kas ir mana ģimene. Pie viņiem varu vērsties gan priekos, gan bēdās, un man nekad nekā nav trūcis. Esmu pateicīga liktenim par cilvēkiem, kurus dzīves laikā esmu iepazinusi un kuri lielāk vai mazākā mērā ir ietekmējuši manu dzīvi. Liktenis mani iebidījis pareizo skolotāju rokās, kuri vienmēr mani motivējuši darīt un izvēlēties pareizo ceļu. Protams, esmu pateicīga arī par to, kādos apstākjos dzīvojam – mierīgā valstī zem mierīgam debesīm.

Pateicība autovadītājam

Atrada darbu ugunsdzēsības un glābšanas dienestā

Par priekšzīmīgu dienesta pienākumu izpildi un sakarā ar Latvijas Republikas 105.gadadienu Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta Pateicība tika izteikta kaprālim JURIM ZELČAM, Latgales reģiona pārvaldes Tilžas posteņa ugunsdzēsējam glabējam (autovadītājam).

Raksturojumā teikts, ka kaprālis J.Zelčs dienestu VUGD uzsācis 2007.gada jūnijā. Šo gadu laikā uzkrājis bagātu praktisko darba pieredzi un ir paspējis iedzīlināties dienesta aktuālajos jautājumos un izrādījis vēlmi tos risināt. Juri "Vaduguns" satika viņa lauku mājās Tilžas pagastā, viņam bija brīvdiena. Jaunais vīrietis savulaik pabeidzis Apes lauksaimniecības skolu, iegūstot tiesības strādāt ar dažāda veida lauksaimniecības tehniku. "Tikmēr vēl pastāvēja padomju saimniecība, gadus divus nostrādāju tur. Kad padomju saimniecība likvidējās un algota darba vairāk nebija, nākamos gadus strādāju piemājas saimniecībā, domājot, ka vajadzētu atrast darbu, kur varētu gūt papildus ienākumus, jo saimniecība lielus ienākumus nedeva. Tanī laikā veidojās Tilžas ugunsdzēsēju postenis, kur vajadzēja darbiniekus, un es pieteicos dienestā," atceras Juris. Stājoties dienestā ugunsdzēsējos, bija jākarto fiziskās sagatavotības normatīvi, jāiziet medicīniskā komisija. Attiecīgās kategorijas autovadītāja tiesības Jurim jau bija, jo vakantā vieta, uz kuru pieteikties darbā posteņi, bija ugunsdzēsējs glābējs autovadītājs. Protams, pēc stāšanās darbā sekoja vairāku mēnešu apmācību kursi Rīgā. Tagad dienestā aizvadīti vairāk nekā 17 gadi, kuru laikā autovadītājam nācies steigties uz izsaukumiem, vadot smago transporta līdzekļi pa dažādiem ceļiem. Lielākoties grants. "Piebraucamie ceļi pie mājām arī mēdz būt dažādi, sevišķi grūti ziemā, kad tie nav tīri, ir slidens, dzēšot uguni, piesalst arī ūdens," secina Juris.

Tilžas posteņa pārziņā ir Tilžas, Baltinavas, Briežuciema, Krišjānu, Bērzpils, Vectilžas pagasta teritorijas, bet gadās, ka

Brīvdienā. Juri Zelču satikām ziemīgā dienā, kad viņam bija brīvdiena. Baltinavas-Tilžas ceļu tīrija celiņieki, bet, kā iebraukt piemājas ceļos, paliek pašu saimnieku rūpe. Nākas izbaraukt arī tālāk, vadoties no situācijas. Posteņa rīcībā ir divas autocisternas – jaunā MAN markas automašīna un vecais ZIL, ko cenšas uzturēt kārtībā. J.Zelčs secinājis, ka ka ugunsgrēku cēlonis bieži vien ir neuzmanīga rīcība ar uguni, elektrības bojājumi, jo ne visur tā ir sakārtota atbilstoši prasībām. Ari tādēļ, ka cilvēkiem bieži vien trūkst līdzekļu.

Iekšlietu ministrijas čempionāts

Valsts robežsardzes futbolisti izcīna trešo vietu

Foto: S.Rapša, VRK

Valsts robežsardzes komanda. Tās sastāvā spēlēja: Juris Halimons, Roberts Magrins (VRS Daugavpils pārvalde), Aigars Bondars, Edgars Vjalkins, Daniels Baikovs (VRS Ludzas pārvalde), Artjoms Nefjodovs, Nikita Bovkuns (VRS Aviācijas un speciālo operāciju pārvalde), Egīls Jegorovs (VRS Viļakas pārvalde), Artis Brivers, Edgars Lukovskis, Kirils Larionovs, Rihards Melnis (Valsts robežsardzes koledža).

24.novembri Valsts robežsardzes komanda izcīnīja trešo vietu Iekšlietu ministrijas čempionāta sacensībās futbolā telpās.

Sacensības norisinājās Rēzeknē, Valsts robežsardzes koledžas Profesionālās un taktiskās apmācības centra sporta spēļu zālē. Tajās piedalījās piecas Iekšlietu ministrijas padotībā esošo iestāžu komandas.

Pirmajā vietā ierindojās Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienesta komanda, savukārt otro vietu ieguva Valsts policijas komanda.

Iekšlietu ministrijas čempionāta mērķis ir nodrošināt Iekšlietu ministrijas padotības iestāžu nodarbināto vispārējo un speciālo profesionālo fizisko sagatavību, noskaidrot spēcīgākās komandas un dalībniekus, kā arī popularizēt sportu un veseligu dzīvesveidu.

Informē VUGD

Pārbauda trauksmes sirēnas

28.novembrī, pārbaudot valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas tehnisko gatavību – trauksmes sirēnu tehnisko stāvokli, iespējamos bojājumus vai traucējumus sirēnu darbībā un to skaņas signāla dzirdamību, bez traucējumiem un bojājumiem nostrādāja 138 no 159 pārbaudītajām trauksmes sirēnām. Vēl piecām sirēnām netika veikta pārbaude, jo tās atrodas remontā. Kopumā Latvijā ir uzstādītas 164 trauksmes sirēnas.

TRAUKSMES SIRĒNU PĀRBAUDES REZULTĀTI:

➤ Rīgā un Rīgas reģionā no 55 izvietotajām sirēnām bez traucējumiem, automātiski vai manuāli iedarbinot, nostrādāja 45, bet septiņas sirēnas menostrādāja. Baldonē, Ogrē, Salaspilī izvietotās sirēnas netika pārbaudītas, jo tām tiek veikti remontdarbi.

➤ Kurzemē no 29 izvietotajām trauksmes sirēnām bez traucējumiem nostrādāja 25. Valdemārpilī un Grobiņā izvietotās sirēnas menostrādāja, savukārt Ventspili un Sabilē izvietotās sirēnas netika pārbaudītas, jo tām tiek veikti remontdarbi;

➤ Zemgalē no 23 izvietotajām sirēnām bez traucējumiem nostrādāja 21, bet Jēkabpilī un Tukumā izvietotās sirēnas menostrādāja.

➤ Latgalē no 29 izvietotajām sirēnām bez traucējumiem nostrādāja 25, bet Kārsavā izvietotajai sirēnai konstatēti skaņas signāla traucējumi. Viljānos, Rēzeknē un Dagdā izvietotās sirēnas menostrādāja.

➤ Vidzemē no 28 izvietotajām sirēnām bez traucējumiem nostrādāja 22, bet Valkā izvietotajai sirēnai konstatēti rotācijas traucējumi. Alojā, Strenčos, Limbažos (2) un Ligatnē izvietotās sirēnas menostrādāja.

Ukrainas civiliedzīvotājiem, kas atrodas Latvijas teritorijā, mobilo sakaru operatori nosūtīja SMS ar informāciju, ka notiek plānota trauksmes sirēnu pārbaude.

Par visiem pārbaudes laikā konstatētajiem traucējumiem Valsts ugunsdzēsības un glābšanas dienests informēja Iekšlietu ministrijas Informācijas centru, kas tehniski nodrošina trauksmes sirēnu (un programmnodrošinājuma) apkopi un uzturēšanu.

Trauksmes sirēnu uzdevums ir brīdināt iedzīvotajus dabas vai tehnogēnās katastrofas vai tās draudu gadījumā. Paralēli informācija par apdraudējumu tiek pārraidīta ar elektronisko plašsaziņas līdzekļu (radio, TV) palīdzību. Valsti šobrīd ir izvietotas 164 trauksmes sirēnas, līdz ar to tās nav dzirdamas visā valsts teritorijā. Attīstot valsts agrīnās brīdināšanas sistēmu, tika izvērtēti dažādi varianti, tajā skaitā kartējot tika aprēķināts, ka trauksmes sirēnu dzirdamības nodrošināšanai lielākajā valsts teritorijā būtu nepieciešams izvietot vismaz divreiz vairāk trauksmes sirēnu, tādējādi palielinot pārkājumu valstspilsētās un novadu centros, kā arī blīvāk apdzīvotajos ciematos, īpaši Pierīgas novados. Apzinot dažādu agrīnās brīdināšanas veidu priekšrocības un izmaksas, tika pieņemts lēmums finansējumu ieguldīt šūnu apraides ieviešanā, nevis papildus trauksmes sirēnu uzstādīšanā.

Lai pilnveidotu un attīstītu esošo valsts agrīnās brīdināšanas sistēmu, kas būtu piemērota dažāda veida apdraudējuma situācijās, Iekšlietu ministrijas Informācijas centrs turpina iepirkuma procedūru, lai Latvijā ieviestu šūnu apraides risinājums, ar kura palīdzību apdraudējuma situācijās iedzīvotāji varētu saņemt agrīno brīdināšanu uz saviem mobilajiem telefoniem. Šūnu apraides risinājuma ieviešanā tiks izmantoti Eiropas Savienības 2021.-2027.gada fonda – ES Darbības programmas specifiskā atbalsta mērķa "Veicināt pielāgošanos klimata pārmaiņām, risku novēršanu un noturību pret katastrofām" līdzekļi.

VUGD atgādina, ka gadījumos, ja iedzīvotāji iepriekš nav brīdināti par sirēnu pārbaudi, izdzirdot trauksmes sirēnu signālu iedzīvotājiem jāieslēdz televizori un radioaparāti (Latvijas sabiedriskie mediji – "Latvijas televīzijas" kanāli LTV1 un LTV7 vai "Latvijas radio" apraides kanāli) vai citas ierīces, piemēram, mobilo telefonu aplikācijas vai radiouzvērēji informācijas saņemšanai par trauksmes sirēnu ieslēgšanas iemeslu un iedzīvotāju nepieciešamo rīcību.

Iepriekšējā trauksmes sirēnu pārbaudē (2023.gada 31.maijā) no pārbauditajām 158 trauksmes sirēnām bez traucējumiem nostrādāja 152. Saskaņā ar Ministru kabinešta 2017.gada 8.augusta noteikumiem Nr.440 "Valsts agrīnās brīdināšanas sistēmas izveidošanas, darbības un finansēšanas kārtība", trauksmes sirēnu pārbaude notiek divas reizes gadā.

Lappusi sagatavoja I.Zinkovska

Re, kā!

Lēnais valsis fermā un plavā

Maruta Sprudzāne

Latvijas Biozinātņu un tehnoloģiju universitātes Lauksaimniecības un pārtikas tehnoloģijas fakultātes pētnieki ar sadarbības partneriem no lauku saimniecībām, kā arī Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra un biedrības "Zilā govs" turpina pētījumu, lai izstrādātu inovatīvus risinājumus atragošanas alternatīvām liellopu ganāmpulkos. Viena no tām ir stresa mazināšana.

Pētnieki saka, ka stress ietekmē un atstāj paliekošas sekas ne tikai uz cilvēku, bet arī uz dzīvnieku veselību. Lai mazinātu stresa līmeni, nodrošinātu augstāku izslaukumu un retāku slimōšanu, pētnieki saka, ka slaušanas zālēs, dzīvnieku novietnēs un pat ganībās derētu izmantot mūziku. Viņi grib pārliecīnāties, ka mūzikas atskaņošana var būtiski uzlabot dzīvnieku labklājības līmeni ikdienā.

Mūzikas disks lopiem

Vadošā pētniece ELITA APLOCINĀ stāsta, ka kompozīcijas, kuru ātrums ir 60 sitiens minūtē, nav tik efektīvas kā kompozīcijas ar ātrumu 70 sitiens minūtē. Tas norāda, ka pārlieku lēna mūzika govīm ir sliktāk uztverama. Atskaņojot mūziku novietnēs, paugstīnās laktācijas intensitāte un barības vielu uzņemšana. Interesanti, ka govīs labāk reagē nevis uz izklaidējošu, bet gan uz vieglu un melanholiķu mūziku. Tas liek secināt, ka der atskānot mūziku, kurā sitieni skaits minūtē nav augstāks par 100 un zemāks par 60 sitiens, tāpat arī izvēlēties skāndarbus, kuros dominē instrumentālais pavadījums.

Istenojot 2022.gadā uzsākto pētījumu, ir sagatavots mūzikas disks ar 27 atlasītiem skāndarbiem. Tie tiek atskānoti trīs projekta partneru saimniecībās slaucamo govju mītnēs. Līdz šim konstatēts, ka tas palīdz ne tikai mazināt dzīvnieku stresa līmeni un agresivitāti, bet arī uzlabo dzīvnieku labturību un nodrošina augstākus saimniekošanas rezultātus.

Patlaban projektā iesaistītajās saimniecībās turpinās dzīvnieku novērošana un agresīvo dzīvnieku identificēšana, kā arī analizēti piena produktivitātes un kvalitātes rādītāji. Tie ir atkarīgi gan no dzīvnieku labturības, vecuma un turēšanas, gan no stresa līmena, ko palīdz noteikt kortizola daudzums siekalās. Pārskata periodā izvērtē dzīvnieku labturību, nemit vērā to novērtēšanas kontroles sarakstus. Pēc tam informāciju apkopo un analizē.

Pētījumu paredzēts īstenot trīs gadu laikā, turklāt katru gadu no projektā iesaistītajām saimniecībām tiek mainīti vai uzlaboti tehnoloģiskie risinājumi. Nākamajā periodā Latvijas Lauku konsultāciju un izglītības centra speciālisti un pētnieki turpinās piena pārraudzības datu iegūšanu, apkopošanu un analīzi izveidotajās elektroniskajās datu bāzēs saimniecībās "Ķēniņkalni", "Ievas" un "Deņevo". Notiks regulārs monitorings ar uzstādīto videokameru palīdzību. Tas ļaus analizēt dzīvnieku uzvedību un traumatisma riskus. Ziemas kūts periodā slaucamajām govīm atkārtoti nems siekalu paraugus kortizola līmena analīzešanai, lai noteiktu, vai fermās ieviestie dzīvnieku labturības pasākumi ir atstājuši ietekmi uz dzīvnieku stresa līmeni.

Pētniece E.Aplociņa uzsver, ka, izmantojot projektā iegūtos rezultātus, būs iespējams uzlabot dzīvnieku audzēšanas un turēšanas ekonomiskos rādītājus ne tikai liellopu, bet arī kazu un aitu saimniecībās. Rezultātus publiskos, tos prezentējot semināros un lauka dienās, kā arī iegūto informāciju varēs iepazīties ikviens interesents.

Tikai ne smagais roks

Kādi novērojami ir lauku saimniecību un dzīvnieku biedrību vadītājiem?

KRISTĪNE PILIENA, Latvijas Kazkopības biedrības vadītāja, sarunā laikrakstam teica, ka par šo tēmu pētījumi jau ir veikti ārzemēs un var lasīt apkopoto informāciju. Ir gūts apstiprinājums, ka vienmērīga, ritmiska klasicķu mūzika, kas neizceļas ar pastiprinātēm toniem un uzkrītošiem intervāliem, dzīvniekiem patiesām patīk un viņi to labi uztver. Taču jābūt atbilstošam mūzikas skaļumam, vadoties no konkrēto dzī-

Lai laba pašsajūta. Projekta laikā iegūtie rezultāti būs noderīgi vairāk nekā 2000 bioloģisko liellopu audzētājiem, kā arī konvencionālajiem piena un gaļas lopkopības uzņēmumiem, kas vēlas samazināt dzīvnieku stresu un ciešanas atragošanas laikā.

nieku sugas – vai tās ir govīs, kazas vai citi lopi. Dzīvniekiem skaņu uztvere ir 13-15 reizes asāka, salīdzinot ar to, kā sarunājas cilvēki. Tādēļ jābūt uzmanīgiem, izvietojot skaņas raidītājus telpās, kur uzturas dzīvnieki. Biedrības vadītāja teica, ka tas ir apstiprinājies fakti, ka mūzika rada pozitīvu efektu. Nav gan zināms, cik daudzi ganāmpulkai saimnieki ielsēdz atbilstošu mūziku un vai vispār to dara. Iespējams, fermās slaušanas zālēs arī skan mūziku, varbūt tas notiek neapzināti.

Par liellopu gaļas ganāmpulkai jau gadiem rūpējas zemnieku saimniecība "Ičmalas" Krišjānos. Saimniece IRĒNA stāsta, ka sen novērojusi, ka dzīvniekiem patīk mūzikas skaņas. Saimniece ir dziedātāja, ejot pie lopiem vai darbojoties viņu tuvumā mēdz kaut ko pie sevis dungot. Lopi tad pagriež galvas, ilgi skatās, it kā sacīdami, ka viņiem patīk tāda noskaņa.

Irēnas uzskats: "Jau sen esmu teikusi, ka govīs ir muzikāli dzīvnieki. Ne velti saka, ka dzīvnieki ir gudrāki par vienu otru cilvēku un daudz ko saprot. Mūziku speciāli, protams, lopiem neraidām, bet vasarā pagalmā mēdz skanēt ieslēgts skaļš radio, un tad arī lopi sadzird. Govīm, domāju, vislabāk patīk lēnais valsis, mierīgas un ritmiskas skaņas."

DAIGA ŠIMKEVICĀ, biedrības "Zilās govis" valdes priekšēdētāja: "Skaidrs, ka arī dzīvniekiem labsajūtu rada pilns vēders un laba guļvieta. Ko tad citu gan vajag? Mūziku arī derētu, jo tā viņus nomierinātu. Protams, ne jau smagais roks, bet, teiksim, "Radio 2" programma, kas ir ļoti muzikāla un ausij tīkama. Atbilstošas skaņas taču visus nomierina, un dzīvnieki neko daudz šajā ziņā neatšķiras no cilvēkiem. Visiem dzīvniekiem ir uztveres orgāni, viņi redz, dzird, uztver. Man pašai arī kādreiz bija govīs, un es mēdu kūti ieslēgt radio. Man šķita, ka viņām tas bija patīkami. Taču Latvijā zilo govju paliek arvien mazāk, pēc iepriekšējās uzskaites bija ap 900. Iespējams, tagad to ir vēl mazāk, jo piena krīze daria savu, ražošana samazinājās."

Interesanti atklājumi par govīm

- Govīm ir labi attīstīta spēja izpildīt dažādus uzdevumus. Viņām piemīt ilglaicīga atmiņa, telpiskā atmiņa, spēja atšķirt cilvēkus, kā arī citas govīs. Ja kāds pret govīm izturējis nepatīkami, gan teliņi, gan govīs pret šo konkrēto cilvēku nākamreiz reagē bailpilni.
- Par govīju emocionālo stāvokli liecina viņu ausu stāvoklis – ja tās ir atbrīvotas un relaksētas, dzīvnieki jūtas labi. Govīm, līdzīgi kā daudziem savvaļas dzīvniekiem, patīk spēlēties. Pēc stresa situācijām (piemēram, iežimēšanas ar karstu dzelzī), samazinās govīju spriestspēja.
- Govīs, tāpat kā citi pārtikai paredzētie dzīvnieki, redz, dzird un saprot, ka viņu četrkājainie radinieki un draugi tiek nokauti. Tāpat stresu izjūt gan govs, gan teliņš, kad viņi tiek atšķirti viens no otra.
- Govīm ir grūti pielavīties nepamanītam, jo viņas bieži uzmana apkārtni, to acis ir izvietotas galvas abās pusēs tā, ka redzes lauks ir daudz plašāks nekā cilvēkiem. Govīs var pat redzēt sev pār plecu!
- Izpētīts, kāds būtu mazākais savas sugas kompanjonu skaits, lai govīs labi justos, esot ganāmpulkā. Astoņi esot mazākais iespējamais skaits. Tam sarūkot, govīs izrāda paugstīnātu modrību, jo nejūtas bara pasargātās.

(No ārzemju zinātnieku pētījumiem)

Ziemas laiks Būsim cilvēcīgi un saprotoshi

Sinoptiķi vēstī, ka sniegs pārkājis visu Latviju. Skaisti. Taču klāt arī raizes. Jau pērnajā sezonā Balvu iedzīvotāji sūdzējās par nespēju attīrīt privātmāju iebraucamajiem ceļiem priekšā sadzītā sniega valņus. Ar sniega lāpstā tos samet, gan tīrot trotuāru, gan lielo ceļu. Pilsētas pārvalde centās šo jautājumu risināt. Bija rosinājums traktoriņu vadītājiem pacelt sniega lāpstā un nesadzīt tos valņus mājas celiņu priekšā, jo daudzviet dzīvo tikai pensionāri, invalīdi, cilvēki gados, kuriem nav spēka tos ledus blāķus notīrt.

Šosezon atkal tā pati problēma. Varbūt varam būt saprotoshi un sniegt pakalpojumus, kas ir iedzīvotāju labā, nevis sagādāt liekas raizes un stresu! Ziemeļi ir gadalaiks, par ko daudzi priecājas. Tad, lūdzu, palīdzēsim un atbalstīsim viens otru, putnus un dzīvniekus ieskaitot.

Pērk

Z.S "Strautini" iepērk mājlopus.
Samaksa tūlītēja. Labas cenas.
Tālr. 29411033.

SIA "RENEM" iepērk jaunlopus, liellopus, aitas, piena telinlus.

Elektroniskie svari. Augstas cenas. Samaksa – pārskaitījums vai skaidra nauda.
Tālr. 26447663.

IEPĒRK MĀJLOPUS
-AUGSTAS CENAS
-SAMAKSA TŪLĪTĒJA
-ELEKTRONISKIE SVARI
tel. 27777733
www.galasparspartrade.lv

Pērk meža ipašumus, cirsmas, laukaimniecības zemes. Tūlītēja un godiga samaksa par mežu. Ātra un preciza novērtēšana. Vienkāršs pārdošanas process. Cilvēcīga sadarbība. Pārdod mežu profesionāliem, liec mežu savā lietā!
Tālr. 29289878.

Pērk mežus un jaunaudzes par labākajām cenām!
Nauda kontā līguma parakšanās dienā, visas formalitātes mūsu pārziņā. Saņem kāroto summu bez piepūles, zvani – **29429555.**

Craftwood pērk meža ipašumus, cena no 1500-10000 EUR/ha.
Tālr. 26360308.

Pērk cirsmas un meža ipašumus.
Tālr. 29386009.

Pārdod

Pārdod sausu, pussausu, svaigu, skaldītu malku ar piegādi.
Tālr. 26425960.

Pārdod malku. Tālr. 291299444.

Pārdod sausu, skaldītu malku.
Tālr. 29166439.

Pārdod jēra gaļu. Tālr. 26388332.

Pārdod LB grūsnu teliņi (melna).
Tālr. 26444781.

Dažādi

Autoskola "Delta 9V" uzsāk kursantu uzņemšanu B kategorijā – 7.decembrī; 95.koda kursi – 8.decembrī. Tālr. 29208179.

Roķis – 2 gadus vecs, vidēja lieluma, enerģisks, gudrs, labs sargs. Māte – vācu aitu sugas, kādreiz strādājusi robežsargos, tēvs nav zināms. Tālr. 28442455.

Līdzjūtības

Vismelnākā šķiršanās stundā Par ēnu kad pārtop tavs glāsts, Tēt, tie esam mēs, kuros tālāk Nu skanēs tavs dzīvības stāsts.

Skumju un atvadu brīdī mūsu patiesa līdzjūtība **Aivaram Kupčam**, no milā **TĒVU** uz mūžu atvadoties. Zelču ģimene

Košus ziedus, dziesmu klusu, Nav ko citu dāvināt. Vieglas smiltis, saldu dusu Kapu kalnā, māmūlīt.

Daloties bēdās, kad atvadu vārdi jāsaka **MĀMIŅAI**, izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Jānim Kudreņickim**, viņa ģimenei un visiem piederīgajiem. Tilžas amatierētāris "Spogulis" un režisors

Birst ziedos asaras kā zvaigznes, Jo tavā takā skujas smagi krīt. Cik grūti iedegt baltu sveci Un ziedus klāt pār tavu kapu, māt. Skumju un atvadu brīdi esam kopā ar **Aināru Kudreņicki un pārējiem piederīgajiem**, **MĀMIŅU** mūžībā pavadot.

Tilžas vidusskolas bijušie klassesbiedri

Saņem, labā Zemes māte, Vienu sīrnu māmūlīti; Apsedzi viņu silti, silti Savām smilšu villainēm. Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Jānim Kudreņickim ar ģimeni un pārējiem tuviniekiem**, māmiņu, vecmāmiņu **ANNU KUDREŅICKU** mūžībā pavadot. Kvīku un Čipatu ģimenes

Baltie bērzi, šalciet kļusi, Sveiciet tālos apvāršņus, Tēva sirds ir aprimusi, Čaklās rokas mierā dus.

(J.Simbārdis) Izsakām visdzīlāko līdzjūtību **Marijai Bokšai, bērnu Veltas un Vaira ģimēmēm**, pavadot vīru, tēvu vectētiņu **JĀNI BUKŠU** Dieva valstībā.

Olga, Sirmaču ģimenes Aizsnieg skuju klāta taka, Sniegs vēl snieg un snieg. Tev zem baltas, baltas segas Dzīli, dzīli jāaizmieg.

Patiesa līdzjūtība sāpju brīdi **Ivaram Grodņam, MĀMIŅU** mūžībā pavadot. SIA "Silmači" kolektīvs

Vairs manis neesot, Ak, neticiet, es esmu Ar jums, starp jums, Gan jūsu sirdis, domās, atmiņās.

(I.Rudene) Skumju brīdi esam kopā ar **Annu Kerģi-Kariku, DĒLU** aizsaulē pavadot, un izsakām visdzīlāko līdzjūtību **ģimenei un piederīgajiem**. Valdis Ākuls ar ģimeni

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm, Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu...

Nostājas blakus tev draugi un klusē Kaut vai tā, lai tev palīdzētu.

Indriņi, Mārtiņi, Gustav un Henrij, šajā sāpju un atvadu brīdi esam līdzās. Izsakām patiesu līdzjūtību **VĪRU un TĒTI** zaudējot.

Ilvija ar ģimeni

Vēl bija jādzīvo, Vēl jāskata bija daudzu dienu spožums

Un klusās naktis sapņiem jālaujas. Vēl daudz bij' nemams, dodams, mijams,

Bet stunda nolikta bij' dvēselei, Kad mieru rast.

(Rainis) Skumju un sāpju brīdi mūsu visdzīlākā līdzjūtību **Annai Kerģei-Karikai un tuviniekiem**, pavadot milo **AINI** kapu kalnā.

Grimīnu ģimenes

Ne atsaukt tevi vairs, ne panākt, Ne atvadu vārdus tev līdzi dot,

Vien baltu sēru sveci aizdegt Un skatīties, kā kļusi tā raud.

Kad negaidīti jāsaka atvadu vārdi **AINIM KERĢIM**, esam līdzās sāpēs

ar sievu **Indru un dēliem, visiem viņa mīļajiem cilvēkiem**.

Esiet stipri!

Tāja un Alda Korlašu ģimenes

Sastingst gaiss, ko skāra melna

Apklust balss, kas tikko vārdus teica.

Skumjās kļusējam. Ceļš smilšu kalnā ved.

Diena tumst un kāda zvaigzne

dziest.

Kad pa sniega balto taku mūžībā negaidīti jāpavada **AINIS KERGIS**,

mūsu klusa līdzjūtība lai stiprina sievu, dēlus, māmuļu, māsas ģimeni.

SIA "Tako SD" kolektīvs

Sāp... Neizsakāmi sāp. Klusums ir mājas ienācis, Gaismu mums nodzēsis, Skumjas atnēsis. Sāp!

(V.Kokle-Līviņa) Miķeļ Indra, esam kopā ar **Tevi un dēliem** šajā visgrūtākajā brīdī, pavadot vīru, tēti **AINI** kapu kalnīnā. Gustu ģimene

Tava zvaigzne kļusē...

Par agru aprāvies mūža ceļš, Par agru tava diena dusēt iet,

Par agru tuvo sirdis sāpēs plēš.

Vissirsniņākā līdzjūtība **mammai Annai, māsas Edītes ģimenei, sievai Indrai un dēliem, milo AINI KERĢI-KARIKU** mūžībā pavadot. Lūcija, Māris

Mans bērns, mana kastaņa svece, Es vēlētos tevi laimigu redzēt. Es gribētu tevi vēl sargāt un sargāt, Man katrā tava ziedlapa dārga...

(Ā.Elkse) Šajās dienās debesis skumst kopā ar Jums. Esiet stipri! Mūsu klusa un patiesa līdzjūtība **Annai Kerģei-Karikai**, kad pa sniegoto taku uz mūžību jāpavada dēls **AINIS**.

Balvu slimīnīcas bijušās infekcijas nodalas kolēģi

Dusi saldi zemes rokās, Lai tev sapņu nepietrūkst.

Mīlas rokas ziedus noliks, Un tev vienmēr silti būs.

(A.Straube) Šajā sāpju un skumju brīdi patiesa līdzjūtību **Anniņai un tuviniekiem**, milo dēlu **AINI** mūžībā pavadot. Inese, Aigars

Lai tēva mīla paliek dzīli sirdī Par avotu, kur mūžam spēku smelt...

Skumju brīdi esam kopā ar **Henriju un viņa ģimeni**, milo **TĒTI** aizsaulē pavadot.

"Sauleszaķēnu" grupīnas bērni, vecāki un audzinātājais

Ir sāpes, ko nevar dalīt uz pusēm, Nav tādu vārdu, kas mierināt spētu...

Nostājas blakus tev draugi un klusē Kaut vai tā, lai tev palīdzētu.

Sāp sirds... Klusa un patiesa līdzjūtība **Tev, Indra, dēliņiem un visiem tuviniekiem**, pavadot milo **AINI** mūžības celā.

AAS "BALTA" Balvu filiāles kolektīvs

Gaisma, kas cilvēkā dzīvo, Un siltums, ko izstaro sirds. Tas nezūd, tas paliek un mirdz.

(V.Egle) Lai klusa un patiesa līdzjūtība palīdz pārvareit atvadu smagumu **Gustavam un pārējiem tuviniekiem, TĒVU** mūžībā pavadot.

Klasesbiedri, vecāki un audzinātāja

Ar ko mūžu var izmērit? Ar septiņām pēdām – nav cita. Ar to, kas paliek aiz tevis.

Ar cilvēcību... (L.Bridaka) Patiesa līdzjūtība **Anniņai un tuviniekiem, AINI KERĢI** smiltājā guldot.

Maruta un Juris kaimiņos

Mūsu laiks ir tik iss – Mūžu vēji šalc apkārt un pāri. Kas gan zina to bridi, Kad atskanēs likteņa balss.

(J.Simbārdis) Mūsu patiesa līdzjūtība **tuvinekiem, AINI KERĢI** negaidīti zaudējot. Ēriks K., Viktors S., Anatolijs S.

Kā gan vēl atrast to vietu un taku, Kur varu tev nostāties blakus?

Visu, ko pateikt vairs nepaspēju, Sirds aizsalc ar mūžības vēju. Šajā sāpju un atvadu brīdi esam līdzās. Izsakām patiesu līdzjūtību **Indrai, bērniem un tuviniekiem**, mūžības celā pavadot **AINI KERĢI**.

Valdis Krilovs ar ģimenes

Kā dziju kamols mūžs ir saritināts, Kur dzipari visdažākie mirdz.

Ja spētu kāds tos atkal atšķetināt, Tad vidū būtu vecmāmuļas sirds.

(L.Vāczemnieks) Visdzīlākā līdzjūtība mūsu koleģei **Lolitai Aleksejevai, VECMĀMIŅU** mūžības celā pavadot.

Balvu PII "Pilādzītis" kolektīvs

Pateicība

Tuvs cilvēks neaiziet, Viņš tikai pārstāj līdzās būt... Vissirsniņākie pateicības vārdi rādiem, draugiem, kaimiņiem, visiem, visiem par līdzjūtības vārdiem, par atbalstu un mierinājumu, par būšanu kopā ar mums skumjābā brīdi, pavadot mūžībā mūsu milo **Ainu Dobrovoļsku**.

MĀSA, MĀSAS MEITAS AR GIMENĒM

Turpinās preses abonēšana 2024.gadam

"Vaduguns" abonēšanas cenas 2024.gadam (EUR)

FIZISKĀM PERSONĀM	1 mēnesis	3 mēneši	6 mēneši
-------------------	-----------	----------	----------

* Sākums 6.lpp.

163 miljonu īpašnieki

Tatjana un Vladimirs Kolosovi. Interesanti, ka viņi gredzenus mija 1970.gada 31.decembrī Balvos. Zelta pārim ir 2 dēli un 4 mazbērni. "Galvenais ir uzticība un mīlestība," viņi zināja teikt.

Margarita un Voldemārs Lukstiņi. Viņiem ir 2 bērni un 2 mazmeitas. "Jāprecas, ja ir liela mīlestība. Pats galvenais ir jābūt pienākuma apziņai un atbildibai par savu ģimeni," uzskata Margarita.

Valentīna un Pēteris Aleksejevi. Viņi gredzenus mija 1973.gada 6.novembrī Daugavpilī. Zelta pārim ir 5 bērni un 8 mazbērni. "Drīz būs deviņi," atklāja Valentīna. Aleksejevi spriež, ka jaunajiem vienam otrā ir jāieklausās.

Luba un Viktors Baranovi. Viņiem ir 2 bērni, 4 mazbērni un viens mazmazdēļiņš. "Nevajag dzīvi sarežģīt!" ieteic Zelta pāris.

Regīna un Vitālijs Kuļši. Zelta pāris gredzenus mija 1971.gada 11.oktobrī Baltinavas ciema padomē: "Nedaudz sniga sniedziņš, divatā aizgājām, vedēji sagaidīja, un laimīgi gājām mājās, kur sagaidīja kaimiņi. Kāzu mums nebija. Mēs bijām studenti, mani vecāki bija miruši," atklāja Regīna, piebilstot, ka pēc tam bijušas daudzas kāzas: "Bērni un mazbērni mūs visādi precināja – gan baznīcā Dieva priekšā, gan Gaujas krastā. Arī šovasar aizveda uz Aglonu, kur zvērestu vēlreiz vajadzēja dot. *Mīlestība – dārga lieta, Nelej māla podiņā, Māla podiņš pušu plīst, Mīlestība ārā list...*" Viņiem ir 2 bērni un 4 mazbērni.

Andrejs un Nadežda Zelči. "Dzīvojam savstarpejā cieņā un sapratnē," atklāja Zelču ģimene. Viņiem ir 2 bērni un 5 mazbērni.

Veronika un Stepins Spridzāni. "Mums mīlestības moto bija atspoguļots kāzu ielūgumos – ne tikai jaunību un saules prieku, bet arī balto matu sirmumu viens otrā milēsim!" atklāja pāris. Viņiem ir 2 meitas un 3 mazbērni.

Velta un Elmārs Leviņi. Zelta pāris uzskata, ka mīlestība ir Dieva dāvana: "Lai arī jauniem pāriem izdodas tikpat ilgi kopā nodzīvot!" Viņiem ir 2 bērni un 4 mazbērni.

Aina un Kārlis Sili. Viņiem ir 8 bērni un 14 mazbērni. Zelta pāris jauniešiem novēl, lai uguntiņa, kuri ir iekūruši, nekad nenodziest.

Sagatavoja E.Gabranovs